

**Vefsn
kommune**
– *Et steg foran*

Økonomiplan 2024-2027

Budsjett 2024

Kommunestyrets vedtak i sak 141/23 fra møte 13.12.2023.

1. Innledning	4
2. Budsjett og økonomiplanvedtaket	5
2.1 Kommunestyrets vedtak.	5
2.2 Kommuneirektørens instilling.	14
3. Organisasjonen og planlegging	18
3.1 Formelle bestemmelser.....	18
3.2 Organisering og planer.	18
3.3 Budsjettpremisser.....	19
4. Nå situasjon, utfordringer og omstillingsbehov	21
4.1 Økonomi.....	21
4.2 Demografisk utvikling.....	23
4.3 Næringsutvikling.....	25
4.4 Kostra.....	26
4.4 Omstillingsbehovet.....	26
5. Kommunens frie inntekter og finansielle utgifter/inntekter	28
5.1 Skatt og rammetilskudd.....	29
5.2 Eiendomsskatt.....	32
5.3 Andre generelle driftsinntekter.....	32
5.4 Netto finanskostnader	34
5.5 Bruk og avsetning til fond.	34
5.6 Utviklingen i netto driftsresultat.....	35
6 Forslag til endringer i kommunenes drift i perioden 2022-2025	37
6.1 Forslag til bevilgningerammer.....	37
6.2 Politikk, administrasjon og næring.	39
6.3 Oppvekst og kultur.....	41
6.4 Omsorg, helse, NAV og barnevern	45
6.5 Samferdsel, idrett, bygg og plan.....	51
6.6 Pensjon, selvkost og kraft	54

7. Investeringsplanen.....	56
7.1 Kommentarer til finansieringen av årets investeringer	56
7.2 De enkelte investeringstiltak.....	58
8. Kontrollutvalget.....	61
9. Hovedoversikter	62
Tilknyttede planer.	67

1. Innledning.

Kommunens største utfordring er å møte veksten i antall eldre i årene fremover. Her er ikke Vefsn i en særstilling, hverken på landsbasis eller i europeisk sammenheng. Men likefullt må denne utfordringen løses. Og med lave utsikter til økende folketall, må dette løses gjennom omdisponeringer innen for de oppgaver kommene utfører idag.

Innebygd i utfordringen med å finansiere og utvikle tilbudet til eldre, ligger utvikling av næringslivet slik at en snur en svak negativ i befolkningsvekste til en positiv varig vekst. Å øke antall innbyggere i yrkesaktive alder vil også bidra til at flere unge og vil være med på å snu denne utvikling. Derfor blir en videre satsning på å videreutvikle nye næringsarealer viktig. Slik det er nå har kommunen ikke flere ledige arealer når Baustein – Nesbruk området er disponert. Fokuset fremover må derfor bli å utvikle Holandsvika området, slik at man kan tilby arealer til ny næringsvirksomhet som vil komme. Uten nye arealer vil kommunen ikke være istand til å delta i konkurransen om å trekke til seg nye innbyggere.

I denne planen legges det inn betydelige beløp til eldreomsorgen og gir kommunen en økonomisk utfordring som må løses innenfor en fire årsperiode. Planen inneholder av den grunn en omstillings pakke som er større enn vanlig og kommer til å stille store krav til omstillingsevne til kommunens organisasjon. Dette skal vi imidlertid klare å løse, slik at kommunens økonomiske fundament blir solid og vil klare videre omstillinger tilknyttet demografiske endringer og investeringsbehov som kommer tilknyttet blandt annet tilrettelegging for nye næringsvirksomheter.

2. Budsjett og økonomiplanvedtaket.

2.1 Kommunestyrets vedtak.

Kommunestyres behandling av sak 141/2023 i møte 13.12.2023:

Vedtak

1. Kommunestyret legger til grunn at kommunedirektøren ikke kan avvikle eller vesentlig redusere tjenestetilbud uten at det er vedtatt av kommunestyret. (Eksempelvis vil dette bety at nedleggelse av Topic, Quales kafe eller Skolestua skal behandles av kommunestyret). Den nye budsjettmodellen forutsetter grundig og fortløpende informasjon. Det bes om at det gis en grundig og fortløpende oppdatering i hovedutvalgene.

2. Kommunedirektørens forslag til økonomiplan legges til grunn for kommunens økonomiske planlegging i perioden 2025 – 2027.

3. Kommunestyret vedtar budsjett for frie inntekter, finansielle utgifter og inntekter, samt bruk og avsetning til fond slik det fremgår av bevilgningsoversikten nedenunder og premissette slik de er beskrevet i budsjettokumentet for budsjettåret 2024.

Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Øpl 2026	Økpl 2027
Rammetilskudd	-477 966	-503 048	-554 697	-559 279	-559 343	-559 652
Inntekts- og formuesskatt	-431 957	-402 899	-462 449	-464 460	-463 887	-463 230
Eiendomsskatt	-57 848	-56 651	-55 083	-52 210	-52 210	-52 210
Andre generelle driftsinntekter	-44 303	-23 310	-62 055	-61 336	-60 826	-60 437
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-1 012 074	-985 908	-1 134 284	-1 137 285	-1 136 266	-1 135 529
Sum bevilgninger drift, netto	942 304	898 894	1 050 205	1 019 257	1 000 394	980 825
Avskrivninger	77 184	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	1 019 488	978 894	1 130 205	1 099 257	1 080 394	1 060 825
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	7 414	-7 014	-4 078	-38 028	-55 871	-74 703
Renteinntekter	-11 058	-15 548	-14 748	-13 766	-12 933	-12 586
Utbytter	-19 384	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Renteutgifter	30 648	56 673	72 270	75 360	81 583	84 124
Avdrag på lån	55 471	57 388	60 442	65 536	75 726	83 062
NETTO FINANSUTGIFTER	55 677	86 514	105 964	115 130	132 376	142 601
Motpost avskrivninger	-77 184	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-14 092	-500	21 886	-2 898	-3 496	-12 103
Overføring til investering	2 235	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14 343	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-20 699	-4 023	-6 688	-6 688	-6 688	-6 688
Avsetninger til disposisjonsfond	28 240	11 098	7 000	9 585	10 183	18 790
Bruk av disposisjonsfond	-10 027	-6 575	-22 198	0	0	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	14 092	500	-21 886	2 898	3 496	12 103

4. Kommunestyret vedtar sum netto utgifter innenfor hver bevilgningsramme slik det kommer frem av tabell nedenunder for budsjettåret 2024.

Nr	Bevilgningsramme	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Øpl 2026	Økpl 2027
10	Politikk, administrasjon og næring	77 776	90 270	86 235	85 350	83 567	83 122
20	Oppvekst og kultur	315 632	332 357	368 934	363 333	352 481	346 878
30	Omsorg, helse, nav og barnevern	459 893	466 522	552 383	535 884	538 097	530 330
40	Samferdsel, idrett, bygg og plan	119 300	115 087	117 253	115 567	116 460	114 774
80	Pensjon, selvkost og kraft	-30 298	-105 339	-74 601	-80 878	-90 211	-94 281
	Sum nettorammer	942 303	898 897	1 050 204	1 019 256	1 000 394	980 823

5. Kommunestyret vedtar rammen for kommunens investeringstiltak som kommer frem av tabell nedenunder for budsjettåret 2024. Vefsn kommune tar opp lån til investeringer på kr 152.825.000 som skal avdras over 30 år. Opplåningen kan skje ved flere enkelt lån. Opptak av lån i husbanken til videre utlån vedtas som egen sak i kommunestyret.

Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Øpl 2026	Økpl 2027
Investeringer i varige driftsmidler	131 708	176 173	257 502	410 560	261 340	66 100
Tilskudd til andres investeringer	667	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 150	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Utlån av egne midler	4 049	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	139 574	179 673	261 002	414 060	264 840	69 600
Kompensasjon for merverdiavgift	-13 124	-7 499	-17 556	-58 092	-41 248	-2 000
Tilskudd fra andre	-6 392	-6 295	0	-46 776	0	0
Salg av varige driftsmidler	-17 029	-12 000	-87 121	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-24 282	-4 115	-4 115	-4 115	-4 115	0
Bruk av lån	-101 725	-150 379	-152 825	-305 692	-220 092	-64 100
SUM INVESTERINGSINTEKTER	-162 552	-180 288	-261 617	-414 675	-265 455	-66 100
Videreutlån	76 954	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Bruk av lån til videreutlån	-58 493	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Avdrag på lån til videreutlån	11 937	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-6 487	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	19 911	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-2 235	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	1 570	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	615	615	615	615	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	-3 500
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-665	615	615	615	615	-3 500
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0	0

6. Kommunestyret vedtar brutto investeringssum for hvert investeringsprosjekt slik de fremgår i bevilgningsoversikten nedenunder for budsjettåret 2024.

Tekst	Budsjett 2024	Økpl 2025	Øpl 2026	Økpl 2027
Innkjøp pcer til omsorg (008)	2 085	2 084	0	0
Mosjøen skole alt 7. 2 parallell (005)	10 720	107 200	182 240	0
Ny idrettshall (004)	25 000	100 000	0	0
Tak Kulstad skole (007)	0	0	14 000	0
Utbygging 24 plasser på Fredlundskogen (006)	17 794	71 176	0	0
Utskifting lysarmatur kommunale bygg (001)	5 000	5 000	5 000	5 000
Næringsområder	91 557			
Veg investeringer (002)	5 000	5 000	5 000	5 000
Investeringsramme avløp (011)	54 398	27 800	27 800	27 800
Investeringsramme vann (010)	45 948	92 300	27 300	28 300
Sum investeringer i varige driftsmidler	257 502	410 560	261 340	66 100
Innskudd av egenkapital i KLP	3 500	3 500	3 500	3 500
Sum investering i aksjer og andeler	3 500	3 500	3 500	3 500

7. Det skrives ut skatt på alle faste eiendommer i kommunen jfr eiendomskattelovens §3 bokstav a.

8. Skatten skrives ut generelt med 3,6 promille.

9. Skatten skrives ut med 4,00 promille på boligeiendommer og fritidseiendommer. Det gis et bunnfradrag på kr 200.000 for boligeiendommer og fritidseiendommer.

10. Det skrives ut skatt på særskattegrunnlag etter overgangsreglene til eiendomsskattelovens §§ 3og 4. Skatten skrives ut med 7 promille.

11. Det kommunale skatteøret settes til høyeste tillatte sats.

12. Rammen for rådmannens adgang til å gi garantier i 2024 for utlån på sosialt grunnlag settes til kr 150.000,- og maksimal rammegaranti i den enkelte sak settes til kr 40.000,-. Slike garantier skal alltid gis som simpel kausjon.

13. Vefsn kommunestyre ser med uro på at antall sykehjemsplasser kun øker med 8 plasser etter utbyggingen av Fredlundskogen. I takt med den demografiske utviklingen trenges det flere sykehjemsplasser, og kommunestyret ber derfor Kommunedirektøren om en statusrapport angående arbeidet med nye omsorgsboliger og nytt sykehjem, dette gjelder også tomtespørsmålet.

14. Vefsn kommunestyre vil understreke viktigheten av å ha tilgjengelige næringsarealer og ber om en rapport som belyser arbeidet med dette. potensielle arealer og ferdigstillelse av arealer under utvikling.

15. Skjervengan leir er et attraktivt område til næring, boliger med mere og Vefsn kommunestyre ønsker en orientering om arbeidet med hva dette området kan brukes til og om det allerede er i gang arbeide med tilrettelegging av framtidig bruk.

16. Skolestrukturen i Vefsn skal bestå slik den er i dag.

17. Det skal utredes hva det vil koste å innføre ett gratis fritidstilbud til alle barn og unge i skolepliktig alder. Dette legges fram for kommunestyret senest i kommunestyrets junimøte 2024.

18. Det innføres brukerundersøkelser i samtlige av pleie- og omsorgstjenestens avdelinger hvert 3.år.

19. Sjøgata prøvestenges for biltrafikk (unntatt varetransport og kjøring til eiendommene) i perioden 1.april til 30.september. Tiltaket evalueres.

20. Vefsn kommunestyre ber kommunedirektøren om å utrede en aktivitetskortmodell for innbyggere med svak økonomi. Aktivitetskortet vil eksempelvis kunne inneholde gavekort til kino, konserter, forestillinger og andre aktiviteter som kafébesøk, svømmehall, treningssenter, og lignende. Alle aktiviteter skal være gratis eller rabatterte. De som mottar aktivitetskortet vil få oversikt over hvilke aktiviteter kortet gjelder for i den aktuelle perioden. Aktivitetskortet skal utvikles i samarbeid med tilbydere og brukere for å gjøre det mest mulig relevant for målgruppen. Flere kommuner har innført variasjoner av slike kort, der målgruppen har vært barn/ungdom, kommunestyret ønsker også inkludere alle voksne innbyggere på lave sosiale ytelser.

21. I lys av dyrtid og økte renter ber Vefsn kommunestyre kommunedirektøren om å øke utbetalingen til mottagere av økonomisk sosialhjelp med 12.000 kr årlig fra 2024. Denne tilleggssytelsen skal revurderes årlig. Utbetalingen dekkes av kommunestyrets frie fond.

22. Vefsn Kommunestyre ber kommunedirektøren om å presentere en sak basert på sak 0036/23. Vefsn-modellen - digitalt bibliotek av lokale kulturopplevelser - Termik TV. Kommunestyret ønsker å bidra til dette tiltaket for å levere kulturopplevelser også til de av våre innbyggere som har utfordringer med å oppsøke kulturtilbud fysisk. Termik TVs løsning vil kunne gi dette tilbudet til brukere av kommunale tjenester for både hjemmeboende og på institusjon.

23. Uttalelse fra Vefsn kommunestyre til Stortinget. Sendes også media.

Vefsn kommunestyre ser med stor bekymring på den krisen som er under oppseiling i årene som kommer i vår kommune på lik linje med kommune-Norge forøvrig, knyttet til eldrebølgen og bemanningskrisen. Mens antallet eldre og pleietrengende øker jevnt og trutt, blir det stadig vanskeligere å rekruttere nok personell. Det er kommunenes ansvar både å ta seg av de eldre og rekruttere personell, men da må staten ta ansvar for å sette kommunene i stand til dette. Vi opplever at kommunenes økonomi ikke øker i takt med de store kommende oppgavene i eldreomsorgen, hverken når det gjelder personell eller bygningsmasse, og resultatet er stadige kutt og omorganiseringer som sliter på helsepersonellet og kommunens øvrige tjenester. Når vi i stadig større grad må ty til dyre vikarbyrå for å skaffe nok helsepersonell, må vi også settes i stand til å ta de økonomiske ekstrautgiftene dette medfører. Det er ingen løsning å prøve å utkonkurrere andre kommuner i kampen om arbeidskraft - dette er et nasjonalt problem.

I tillegg til å sette kommunene i stand til å løse oppgaven økonomisk, må der tas nye grep i arbeidet med å skaffe nok helsepersonell. Mer utdanning er bra, men hele sektoren må få styrket sin status, og da kommer man ikke utenom lønn og arbeidsvilkår. Dette har kommunene i dag ikke økonomi til - her må staten se at de har ansvar. Vi lever - og ender - våre liv i kommunene - staten må ta ansvar for at kommunene kan klare oppgaven!

24. Vefsn kommunestyre ser med uro på at antall sykehjemsplasser kun øker med 8 plasser etter utbyggingen av Fredlundskogen. I takt med den demografiske utviklingen trenges det flere sykehjemsplasser, og kommunestyret ber derfor Kommunedirektøren om en statusrapport angående arbeidet med nye omsorgsboliger og nytt sykehjem, dette gjelder også tomtespørsmålet.

25. Vefsn kommunestyre vil understreke viktigheten av å ha tilgjengelige næringsarealer og ber om en rapport som belyser arbeidet med dette.

26. Skjervengan leir er et attraktivt område til næring, sykehjem, brannstasjon, krematorie, boliger med mere og Vefsn kommunestyre ønsker i 2024 en orientering om arbeidet med hva dette området kan brukes til og om det allerede er i gang arbeide med tilrettelegging av framtidig bruk.

27. Skolestrukturen i Vefsn skal bestå slik den er i dag.

28. Det innføres brukerundersøkelser i samtlige av pleie- og omsorgstjenestens avdelinger hvert 3. år.

29. Vi ber om en sak om prøvestenging av Sjøgata for biltrafikk (unntatt varetransport og kjøring til eiendommene) i perioden 1.april til 30.september i 2024. Tiltaket skal evalueres.

30. Vefsn kommunestyre ber kommunedirektøren om å utrede en aktivitetskortmodell for innbyggere med svak økonomi. Aktivitetskortet vil eksempelvis kunne inneholde gavekort til kino, konserter, forestillinger og andre aktiviteter som kafébesøk, svømmehall, treningssenter, og lignende. Alle aktiviteter skal være gratis eller rabatterte. De som mottar aktivitetskortet vil få oversikt over hvilke aktiviteter kortet gjelder for i den aktuelle perioden. Aktivitetskortet skal utvikles i samarbeid med tilbydere og brukere for å gjøre det mest mulig relevant for målgruppen. Flere kommuner har innført variasjoner av slike kort, der målgruppen har vært barn/ungdom, kommunestyret ønsker også inkludere alle voksne innbyggere på lave sosiale ytelser.

Det bes om at det samtidig utredes hva det vil koste å innføre ett gratis fritidstilbud til alle barn og unge i skolepliktig alder. Dette legges fram for kommunestyret senest i kommunestyrets junimøte 2024.

31. Vefsn kommunestyre ønsker å styrke støtten til sosialhjelpsmottakere med anslagsvis 1000 kr mer i måneden pr husstand. Administrasjonen bes legge frem en sak på første møte i 2024 på hvordan dette kan innrettes slik at det treffer de som sliter mest og slik at matkøene reduseres.

32. Vefsn Kommunestyre ber kommunedirektøren om å presentere en sak basert på sak 0036/23. Vefsn-modellen - digitalt bibliotek av lokale kulturopplevelser - Termik TV. Kommunestyret ønsker å bidra til dette tiltaket for å levere kulturopplevelser også til de av våre innbyggere som har utfordringer med å oppsøke kulturtilbud fysisk. Termik TVs løsning vil kunne gi dette tilbudet til brukere av kommunale tjenester for både hjemmeboende og på institusjon.

33. Mange eldre ønsker å bo hjemme så lenge som mulig. Det betyr at vi må finne løsninger som bidrar til at det er trygt. Det bes om en sak til kommunestyret der kostnadsbildet ved å tilby gratis trygghetsalarmer utredes.

34. Det bes om en sak hvor man kvalitetssikrer at husleie for beboere i PU-bolig og MT ikke økes som følge av ny bygningsmasse.

35. «Et levende lokaldemokrati forutsetter engasjerte innbyggere. Innbyggerne er avhengig av informasjon om hva som skjer i kommunen, både for å kunne engasjere seg i dens virksomhet og for å få tilgang til ulike kommunale tjenester. Informasjon om kommunens virksomhet er også viktig for tilliten til forvaltningen. En gjennomsiktig og åpen kommune vil sikre best mulig saksbehandling og best mulige beslutninger og vil kunne bidra til å forhindre korrupsjon. Utvalget mener derfor at det er viktig at kommunene skal være forpliktet til å informere om sin virksomhet.» NOU 2016:4

Vefsn kommunestyre ber om at det ansettes en kommunikasjonsrådgiver og at det utarbeides en helhetlig informasjons- og kommunikasjonsstrategi for Vefsn Kommune.

36. Legge til rette for et positivt og planmessig samarbeid med frivillige for å styrke omsorgstilbudet og bekjempe utenforskap

37. Kommunedirektøren bes allerede innen juni 2024 legge fram sak om bygging av krematorium, hvor det gjøres beregning i et 40 års perspektiv, med sikte på at det ikke skal bygges ned mer grunn i Mosjøen til gravlund, og at dette forsøkes regnes inn som et nullsumprosjekt

38. Kommunedirektøren bes i 2024 vurdere best egnet lokalisering av ny brannstasjon

39. Det er ønskelig med en sak som belyser mulighet for å åpne kantine på Ungdomsskolene i Vefsn.

40. Kommunedirektøren bes vurdere å øke antall omsorgsleiligheter som settes ut på tilbudskonkurranse fra 24 til 48 enheter. Forutsetning er at disse bygges og håndteres i henhold til "Hagen 1 & 2 modellen"

41. Kommunedirektøren bes ta initiativ til å komme i dialog med Nordland Fylkeskommune om bedret kollektivtransportløsning i Vefsn. "Hent meg-modellen" som brukes i bl.a Alstahaug bes vurdert utprøvd også i Vefsn.

2.2 Kommuneirektørens instilling.

1. Kommunedirektørens forslag til økonomiplan legges til grunn for kommunens økonomiske planlegging i perioden 2025 – 2027.
2. Kommunestyret vedtar budsjett for frie inntekter, finansielle utgifter og inntekter, samt bruk og avsetning til fond slik det fremgår av bevilgningsoversikten nedenunder og premisene slik de er beskrevet i budsjettdokumentet for budsjettåret 2024.

Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Rammetilskudd	-477 966	-503 048	-554 697	-559 279	-559 343	-559 652
Inntekts- og formuesskatt	-431 957	-402 899	-462 449	-464 460	-463 887	-463 230
Eiendomsskatt	-57 848	-56 651	-55 083	-52 210	-52 210	-52 210
Andre generelle driftsinntekter	-44 303	-23 310	-62 055	-61 336	-60 826	-60 437
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-1 012 074	-985 908	-1 134 284	-1 137 285	-1 136 266	-1 135 529
Sum bevilgninger drift, netto	942 304	898 894	1 050 205	1 019 257	1 000 394	980 825
Avskrivninger	77 184	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	1 019 488	978 894	1 130 205	1 099 257	1 080 394	1 060 825
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	7 414	-7 014	-4 078	-38 028	-55 871	-74 703
Renteinntekter	-11 058	-15 548	-14 748	-13 766	-12 933	-12 586
Utbytter	-19 384	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Renteutgifter	30 648	56 673	72 270	75 360	81 583	84 124
Avdrag på lån	55 471	57 388	60 442	65 536	75 726	83 062
NETTO FINANSUTGIFTER	55 677	86 514	105 964	115 130	132 376	142 601
Motpost avskrivninger	-77 184	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-14 092	-500	21 886	-2 898	-3 496	-12 103
Overføring til investering	2 235	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14 343	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-20 699	-4 023	-6 688	-6 688	-6 688	-6 688
Avsetninger til disposisjonsfond	28 240	11 098	7 000	9 585	10 183	18 790
Bruk av disposisjonsfond	-10 027	-6 575	-22 198	0	0	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	14 092	500	-21 886	2 898	3 496	12 103

3. Kommunestyret vedtar sum netto utgifter innenfor hver bevilgningsramme slik det fremgår av tabell nedenunder for budsjettåret 2024.

Nr	Bevilgningsramme	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
10	Politikk, administrasjon og næring	77 776	90 270	86 235	85 350	83 567	83 122
20	Oppvekst og kultur	315 632	332 357	368 934	363 333	352 481	346 878
30	Omsorg, helse, nav og barnevern	459 893	466 522	552 383	535 884	538 097	530 330
40	Samferdsel, idrett, bygg og plan	119 300	115 087	117 253	115 567	116 460	114 774
80	Pensjon, selvkost og kraft	-30 298	-105 339	-74 601	-80 878	-90 211	-94 281
Sum nettorammer		942 303	898 897	1 050 204	1 019 256	1 000 394	980 823

4. Kommunestyret vedtar rammen for kommunens investeringstiltak som fremgår av tabell nedenunder for budsjettåret 2024. Vefsn kommune tar opp lån til investeringer på kr 152.825.000 som skal avdras over 30 år. Opplåningen kan skje ved flere enkelt lån. Opptak av lån i husbanken til videre utlån vedtas som egen sak i kommunestyret.

Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Investeringer i varige driftsmidler	131 708	176 173	257 502	410 560	261 340	66 100
Tilskudd til andres investeringer	667	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 150	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Utlån av egne midler	4 049	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	139 574	179 673	261 002	414 060	264 840	69 600
Kompensasjon for merverdiavgift	-13 124	-7 499	-17 556	-58 092	-41 248	-2 000
Tilskudd fra andre	-6 392	-6 295	0	-46 776	0	0
Salg av varige driftsmidler	-17 029	-12 000	-87 121	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-24 282	-4 115	-4 115	-4 115	-4 115	0
Bruk av lån	-101 725	-150 379	-152 825	-305 692	-220 092	-64 100
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-162 552	-180 288	-261 617	-414 675	-265 455	-66 100
Videreutlån	76 954	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Bruk av lån til videreutlån	-58 493	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Avdrag på lån til videreutlån	11 937	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-6 487	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	19 911	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-2 235	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	1 570	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	615	615	615	615	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	-3 500
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-665	615	615	615	615	-3 500
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0	0

5. Kommunestyret vedtar brutto investeringssum for hvert investeringsprosjekt slik de fremgår i bevilgningsoversikten nedenunder for budsjettåret 2024.

Tekst	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Innkjøp pcer til omsorg (008)	2 085	2 084	0	0
Mosjøen skole alt 7. 2 parallell (005)	10 720	107 200	182 240	0
Ny idrettshall (004)	25 000	100 000	0	0
Tak Kulstad skole (007)	0	0	14 000	0
Utbygging 24 plasser på Fredlundskogen (006)	17 794	71 176	0	0
Utskifting lysarmatur kommunale bygg (001)	5 000	5 000	5 000	5 000
Næringsområder	91 557			
Veg investeringer (002)	5 000	5 000	5 000	5 000
Investeringsramme avløp (011)	54 398	27 800	27 800	27 800
Investeringsramme vann (010)	45 948	92 300	27 300	28 300
Sum investeringer i varige driftsmidler	257 502	410 560	261 340	66 100
Innskudd av egenkapital i KLP	3 500	3 500	3 500	3 500
Sum investering i aksjer og andeler	3 500	3 500	3 500	3 500

6. Det skrives ut skatt på alle faste eiendommer i kommunen jfr eiendomskattelovens §3 bokstav a.
7. Skatten skrives ut generelt med 3,6 promille.
8. Skatten skrives ut med 4,00 promille på boligeiendommer og fritidseiendommer. Det gis et bunnfradrag på kr 200.000 for boligeiendommer og fritidseiendommer.
9. Det skrives ut skatt på særskattegrunnlag etter overgangsreglene til eiendomsskattelovens §§ 3 og 4. Skatten skrives ut med 7 promille.
10. Det kommunale skatteøret settes til høyeste tillatte sats.
11. Rammen for rådmannens adgang til å gi garantier i 2024 for utlån på sosialt grunnlag settes til kr 150.000,- og maksimal rammegaranti i den enkelte sak settes til kr 40.000,-. Slike garantier skal alltid gis som simpel kausjon.

3. Organisasjonen og planlegging.

3.1 Formelle bestemmelser.

Kommunene skal etter reglene i kapittel 14 i kommuneloven av 2018, årlig utarbeide en økonomiplan som skal omfatte de fire kommende budsjettår, samt et årsbudsjett som er økonomiplanens første år.

Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Videre skal økonomiplanen vise kommunestyrets prioriteringer, bevilgninger, mål og premisser økonomiplanen bygger på.

Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret og underordnede organer.

Felles for både årsbudsjettet og økonomiplanen er at disse skal bygge på realistiske estimater for kommunens inntekter og utgifter. Videre skal alle år ha balanse mellom kommunens inntekter og utgifter. Bruk og avsetninger til fond faller innenfor begrepene inntekter og utgifter.

Planen er utarbeidet i 2024 priser, basert på anslaget for pris- og lønnsvekst fra statsbudsjettet. Det betyr at endringer i inntekter og utgifter årene 2025-2027 kommer av endringer i rammebetingelser som, demografi, rentenivå og forslag til endringer i driften og forslag til investeringer.

Etter bestemmelsene i økonomireglementet skal bevilgningsrammer vedtas årlig. I år foreslås en ny inndeling av bevilgningsrammer, hvor en går fra dagens 15 til 5. Årsaken er at dette gir en lettere tilgjengelig oversikt over de endringene som gjøres i rammene og større

handlingsrom for operative tilpasninger gjennom budsjett året. Videre er rammene tilpasset slik at de er egnet til den politiske organiseringen av kommunestyret og den administrative organisering.

Alle tall i tabeller er i hele 1000 dersom annet ikke er oppgitt.

3.2 Organisering og planer.

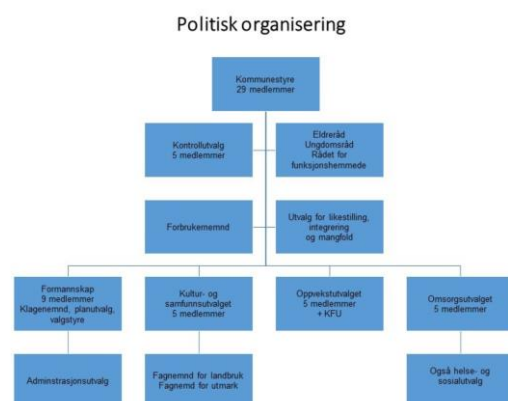
Politisk organisering.

Vefsn kommune er organisert etter formannskapsmodellen og har et kommunestyre på 29 medlemmer og et formannskap på 9 medlemmer.

Kommunestyret har videre tre utvalg:

- Kultur og samfunnsutvalget
- Oppvekstutvalget
- Omsorgsutvaget.

Figur 3.2a Politisk organisering.

Administrativ organisering.

Kommunen er organisert i en tradisjonell linjeorganisasjon, hvor kommunedirektøren er øverste administrative leder.

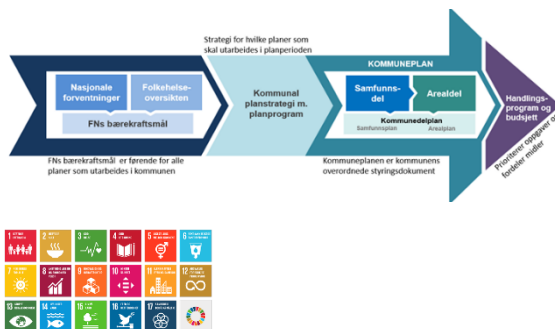
Figur 3.2b Administrativ organisering.

Plan- og styringsystemer.

Budsjett- og økonomiplanen er en handlingplanen, hvor kommunens langsiktige og strategiske planer skal settes ut i aktiv handling.

Figur 3.2c Illustrasjon av det kommunale plansystemet

Til sammen skal plansystemet sikre at kommunen har et langsiktig strategisk fundament for styring av kommunen. Kommunens planer skal videre bygge på

nasjonale forventninger og FNs bærekraftsmål.

Planstrategien er fundamenten i kommunens planverk og er en pålagt plan etter plan- og bygningslovens §10-1. Strategien skal inneholde en drøfting av valg knyttet til samfunnsutviklingen og en vurdering av kommunens planbehov. Gjeldende planstrategi ble vedtatt av kommunestyret i desember 2021 og gjelder for perioden 2021-2023.

Kommuneplanens samsfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret juni 2017 og gjelder for perioden 2017-2029. Dette er en overordnet plan som gir føringene for kommunens virksomhet, hvor det er utpekt tre satsningsområder gjengitt i figuren nedenfor:

Figur 3.2c Satsningsområder.

Dette skal vi gjøre gjennom å prioritere tre satsningsområder fremover:

1. Vefsn kommune skal være et naturlig bestemmelsessted for private næringsutviklere og offentlige arbeidsplasser. Kunnskap om fremtidens arbeidsplasser og trender er i så tilfelle avgjørende og må styrkes. Arbeidsplasser for unge voksne står sentralt.
2. Vefsn kommune skal prioritere arbeidet med å beholde og rekruttere unge mennesker i etableringsfasen.
3. Vefsn kommune skal utvikle de kommunale tjenester for å gi våre eldre et godt og verdig liv.

Budsjett og økonomiplanen blir ved dette spissen i kommunes planlegging og er dokumentet hvor en viser hvordan de langsiktige strategier for samfunnsutviklingen skal virkeliggjøres.

3.3 Budsjettpremisseser.

Kommunelovens §14-4 fastsetter at budsjett og økonomiplanen skal vise kommunestyrets prioriteringer og

bevilgninger, og hvilke mål og premisser budsjettet og økonomiplanen bygger på.

Premissene gis av kommunestyret når budsjettet vedtas og beskrives slik:

- Et grunnleggende premiss er at kommunen følger lover og forskrifter for kommunal tjenesteyting.
- Premissene gis i form at av budsjettet vedtas på rammenivå og kan ikke omprioriteres til andre formål og tjenester uten politisk vedtak. Dette skjer eventuelt ved behandling av tertialrapportene.
- Konkrete budsjettendringer fra år til år og premissene for disse endringene fremkommer i økonomiplanen under rammeområdene med tilhørende tekstlige beskrivelser. Dette gjelder

både rammeøkninger og reduksjoner/innsparingskrav.

Eventuelle endringer i forutsetninger, utsettelse og lignende omtales i tertialrapporter og årsrapporten hvis det er aktuelt.

- For bevilgninger til investeringer beskrives premisser for bruk og fremdrift i økonomiplan, og endringer/omprioriteringer av disse bevilgningene gjøres ikke uten politisk vedtak.
- Periodemålene i økonomiplanen gir også premisser for bruk av midlene gjennom å peke ut retning og ambisjonsnivå på vesentlige områder.

4. Nå situasjon, utfordringer og omstillingsbehov

4.1 Økonomi

Økonomiske målsetninger/ handlingsregler.

Kommunestyret har definert et sett med handlingsregler for utarbeidelsen av rådmannens budsjettforslag:

1. Nettodriftsresultat skal være på minimum 1,11%. Nettodriftsresultat disponeres med 50% til avsetning til kommunestyrets frie fond og 50% til finansiering av årets investeringer. Økes budsjettert eiendomsskatt fra kraftlinjer og vannkraftproduksjon, konsesjonskraft og utbytte fra 2019 nivå på kr 13 mill, økes kravet til nettodriftsresultat tilsvarende.
2. Så lenge kommunens gjeldsgrad, basert på korrigert lånegjeld er over 75%, skal økonomiplanen utarbeides slik at gjeldsgraden reduseres fra 2018 nivået på 89%. Videre skal budsjetterte avdrag gjenspeile en avdragstid på 22 år og aldri være lavere enn kr 53 mill.
3. Viser siste års avlagte regnskap at kommunens disposisjonsfond er lavere enn 8% av kommunens driftsinntekter, skal det i økonomiplanen legges opp til avsetninger til disposisjonsfond som bringer disposisjonsfondene opp på 8%.

Tilsammen utgjør disse tre ett sett av handlingsregler for å styre mot en sunn og bærekraftig økonomi. Som vist i tabell 4.1 er det først og fremst gjeldsnivået som avviker fra handlingsreglene. En vil gå nærmere inn på de enkelte reglene hver for seg etter tabellen.

Tabell 4.1a Handlingsreglene 2021-2022.

	Mål	2021	2022	Avvik 2022
ND resultat	1,10 %	2,20 %	1,00 %	-0,10 %
Disposisjonsfond	8,00 %	12,30 %	13,30 %	5,30 %
Netto lånegjeld	75,00 %	86,00 %	87,00 %	12,00 %

Nettodriftsresultat

Nettodriftsresultat er kommunens overskudd og kommunens målsetting er at det skal ligge på 1,11%. Begrunnelsen for å ha et positivt nettodriftsresultat er at kommunens økonomi er tilstrekkelig robust til å tåle utilsiktede hendelser i et gitt budsjettår, økonomisk evne til å egenfinansiere årets investeringer og til å avsette til fond. Sistnevnte innebærer en sparing til fremtidige driftsutgifter eller investeringer.

Fra kostraanalysen 2023 (s.13) har kommunen sammenlignet med andre kommuner et lavt netto driftsresultat. Samtidig er har Vefsn et inntektsnivå som tilsier at evne til å ha et høyere resultat over tid er til stede. I tillegg vil inntektene fra kraftproduksjonen øke som følge av ny beskatning av vindkraft. Begge disse forholdene tilsier at man må revurdere målsetningen på et ND på 1,1% i neste periode, i revisjonen av økonomireglementet.

Kommunen står foran store investeringer innenfor omsorgssektoren, brann/redning og næringsarealer. En økt evne til å avsette egenkapital til fremtidige investeringer er dermed også viktig i lys av disse behovene.

I denne planen legges det opp til at man ved planens utløp skal komme opp til 0,8% nettodriftsresultat, se kap 5.6. Men dette er ikke tilstrekkelig i et lengre perspektiv og man må derfor i økonomiplanen for 2025-2028 legge opp til en ytterligere økning av netto driftsresultat.

Langsiktig gjeld

Kommunen har, som en ser av tabell 4.1a, hatt en flat utvikling av netto¹ gjeldsgrad i de siste to år. Utviklingen går mao ikke feil vei, men oppfyller ikke målsettingen om en reduksjon. Sammenliget med landet, utvalgte kommuner og kommunegruppe 8 (se kostranalyse 2023 s. 15), skiller kommunen seg ikke vesentlig ut med et spesielt høyt gjeldsnivå.

Fremover vil imidlertid budsjettforslaget øke gjeldsgraden. Dette er ikke i tråd med handlingsregelene for bærekraftig økonomisk utvikling. Imdidlertid klarer en ikke å gjennomføre den planlagte investeringen i Mosjøen skole, utbygging av Fredlunskogen, vann, avløp og ny idrettshall, uten å måtte ta opp mer gjeld enn forutstt i handlingsregelen.

Det står flere tunge investeringsbehov i årene fremover og disse lar seg neppe gjennomføre uten en fortsatt økt gjeldsgrad, med mindre man gjennomfører ytterligere omstillinger for å styrke evnen til egenkapitalfinansiering gjennom et større netto driftsresultat.

Tabell 4.1b Utvikling i gjeldsgraden.

Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Øpl 2026	Økpl 2027
Netto lånegjeld	1 187	1 316	1 408	1 648	1 792	1 773
Andel av driftsinntekter %	87 %	101 %	93 %	108 %	116 %	115 %
Andel lånefinansiering %	77 %	89 %	59 %	74 %	84 %	97 %
Herav selvkost	417	434	514	610	638	665

(netto gjeld i hele millioner)

Disposisjonsfond.

God likviditet er et sunnhetstrekk ved

¹ Netto gjeld er total langsiktig gjeld fratrukket utlån og ubrukte lånemidler.

enhver organisasjons økonomi. Det bidrar til at man til enhver tid er i stand til å betale sine løpende forpliktelser uten bruk av kortsiktige kreditter og at man er i stand til å tåle uforutsette hendelser på kort sikt.

En kommunes økonomi er slik at kontantbeholdning (inklusive fordringer) fratrukket kortsiktig gjeld, alltid skal tilsvare beholdning av fond. Av den totale beholdning av fond, er disposisjonsfondene et uttrykk for en ubundet likviditet (eller fri egenkapital) og derfor et velegnet bilde av en kommunes likviditet.

Som en ser av tabell 4.1a har kommunen i de siste to år ligget godt over målsettingen på 8%. Også sammenlignet med landet, kostragruppe 8 og utvalgte kommuner er nivået i vår kommune bra (se kostranalyse 2023 s. 14).

Imidlertid kommer dette nivået under press ved at man for budsjettårene 2023-2024 må bruke av denne reserven for å dekke utfordringer innenfor helse-og omsorg. Handles det ikke i samsvar med denne planen vil dermed kommunens likviditet være på minus siden i planperioden. Den planen som nå fremmes inneholder nødvendige omstillinger som bidrar til at fondenes størrelse ligger på nivå med 2023 i slutten av planen.

Tabell 4.1c utvikling i disposisjonsfond.

Tekst	Regnska p 2022	Budsjet t 2023	Budsjet t 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Disposisjon sfond	181	135	119	129	139	158
I % av driftsinntekter	13 %	10 %	8%	8%	9%	10%

(fond i hele millioner, fond for 2023 basert på revidert budsjett 2. Tertial))

Oppsummering.

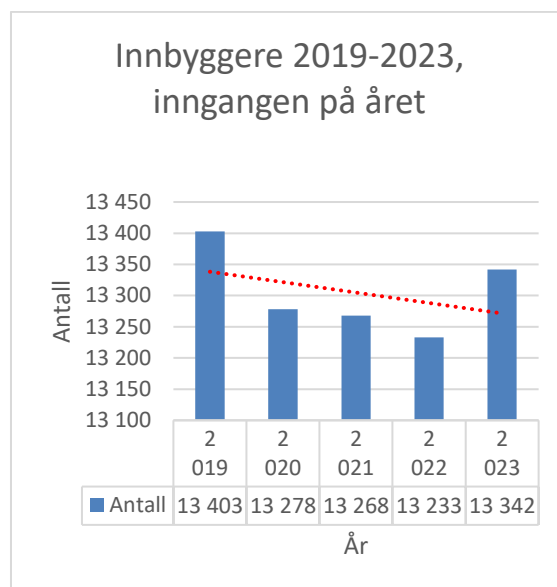
Denne gjennomgangen viser at den største utfordringen for kommunens økonomi er nivået på netto driftsresultat. Det er ikke et akutt behov for å styrke disposisjonsfondene, men skal disse fortsatt ligge på dagens nivå er det viktig at men klarer å gjennomfør de omstillinger som foreslås i denne planen. Videre ligger gjeldsnivået for høyt og skal dette ned så er et virkemiddel å øke egenkapital delen av finansieringen av investeringer. Når det samtidig ikke er ønskelig å redusere på disposisjonsfondene, er økt nettodriftsresultat eneste virkemiddel i et lengre perspektiv.

4.2 Demografisk utvikling

Historisk utviklig.

Befolkningmengde og demografisk sammensetning er grunsteinen i kommuneøkonomien. Både skatteinntekter inklusive inntektsutjevning og rammetilskuddet baserer seg direkte på folketall. Videre gir den demografiske sammensetningen og ikke minst utviklingen av den, klare føringer på hvordan kommunen bør innrette ressursbruken.

Figur 4.2a Historisk utvikling i folketallet i de siste 5 år.

(kilde ssb befolkningsstatistikk, folketall ved inngangen til året)

Totalt over en periode på 5 år har kommunen hatt en reduksjon i folketallet på 61 innbyggere. Utviklingen gjennom 2022 var imidlertid opp 109 inbyggere. Dette er en forholdsvis stor vekst og er i hovedsak forårsaket av bosetting av flyktninger som økte som en følge av krigen som startet i Ukraina februar 2022.

Flyktingestrømmen gir utfordringer i utarbeidelse av framskrivning av folketallet, både på landsbasis og på kommunenivå. Dette innebærer også at anslagene på kommunens frie inntekter i økonomiplanen har større usikkerhet enn normalt.

Alderssammensetningen har stor betydning for størrelsen på kommunens frie inntekter og gir også føringer på ressursfordelingen til tjenesteområdene.

Ser en bakover i tid har det vært en reduksjon i de yngre aldersgruppene og en like tydelig økning i de eldre aldersgrupper. Det som er på den positive side er at reduksjonen i aldersgruppen 23-

66 har snudd i siste år. Mye av åraken er nok knyttet til bosetning av flyktninger, men dette er uansett en aldersgruppe som det er viktig å ha vekst i, da denne er den yrkesaktive delen av befolkningen og den delen som føder barn.

Tabell 4.2a Demografisk utvikling 2019-23

Alle	2 019	2 020	2 021	2 022	2 023	Endr 19-23
0-5 år	798	770	745	734	727	-71
6-15 år	1 476	1 450	1 423	1 410	1 454	-22
16-22 år	1 194	1 153	1 161	1 136	1 083	-111
23-66 år	7 394	7 348	7 363	7 339	7 410	16
67-79 år	1 768	1 766	1 769	1 812	1 856	88
80-89 år	624	639	654	648	668	44
90 år og over	149	152	153	154	144	-5
Sum	13 403	13 278	13 268	13 233	13 342	-61

(tall ved inngangen til året)

Fødselsoverskuddet har i perioden vært negativt med 86 innbyggere. Dette er nok en utvikling som vil fortsette da det blir stadig flere eldre og stadig færre yngre. Negative netto fødselsoverskudd kommer dermed ikke nødvendigvis av at fødselshyppigheten faller, men som et resultat av at antall kvinner i alderen 15-49 har vært synkende.

Inn- og utflytting har i samme perioden hatt en netto effekt på +37 innbyggere og særlig 2022 med +127 innbyggere. Inn- og utflytting er vanskelig å lage prognoser for. Disse effektene er både knyttet til utviklingen i flyktingestrømmen og utviklingen i arbeidsmarkedet. Både med hensyn til antall arbeidsplasser og typen av arbeidsplasser. Effektene av etablering av ny industri i kommunen vil gi et positivt bidrag, men det er usikkert når denne effekten kommer.

Sett over plan perioden, tabell 4.2b vil utviklingen være tilsvarende utviklingen som for perioden i tabell 4.2a. Selv om fremskrivningen har i seg en viss usikkerhet og ikke fanger opp effekter av positiv innflytting vil dette være en

sannsynlig utvikling, særlig knyttet til de eldre aldersgruppene 67+.

Figur 4.2b: Utvikling i demografi 2023-27

Alle	2023	2024	2025	2026	2027	Endr 23-27
0-5 år	727	723	711	674	684	-43
6-15 år	1 454	1 423	1 403	1 398	1 357	-97
16-22 år	1 083	1 074	1 056	1 070	1 029	-54
23-66 år	7 410	7 394	7 379	7 343	7 325	-85
67-79 år	1 856	1 858	1 856	1 860	1 870	14
80-89 år	668	704	743	772	825	157
90 år og over	144	151	161	175	185	41
Sum	13 342	13 327	13 309	13 292	13 275	-67

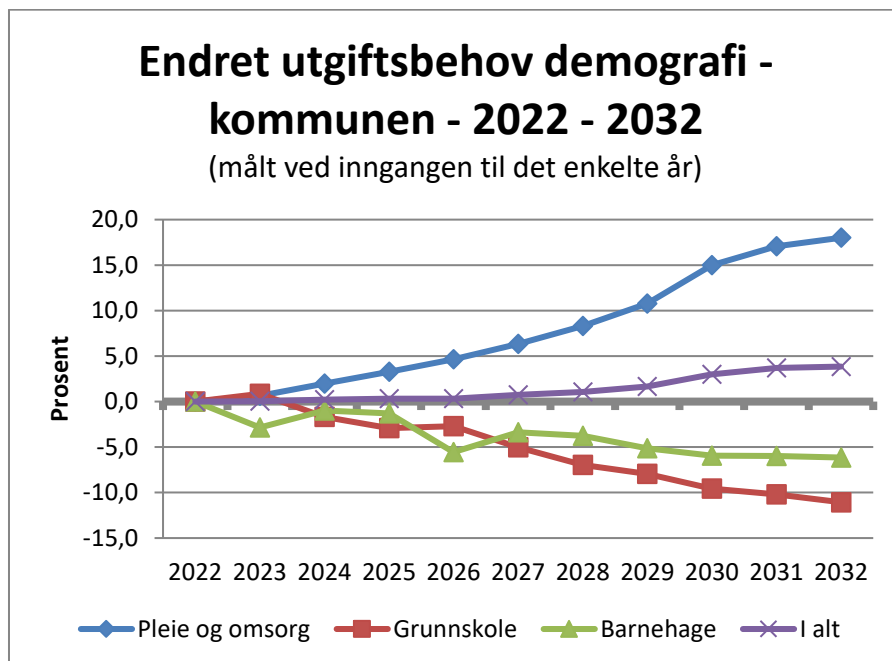
(tall ved inngangen til året)

Fremover i et lengre tidsperspektiv vil utviklingstrekkene fortsette i samme retning, om en legger til grunn folketallsframskrivningen fra SSB. Slike framskrivninger er beheftet med en viss usikkerhet, spesielt ned på kommunenivå, men trendene vil neppe være feil. Kommunenes sentralforbund har modeller som illustrerer demografiendringenes virkning på utgiftsbehovet fremover og fremgår av figur 4.2b nedenfor. Denne viser at kommunen står foran en sterk vekst i utgiftene til pleie og omsorg. Samtidig vokser ikke kommunens totale utgiftsbehov vesentlig og det innebærer at finansieringen av økt utgiftsbehov til pleie og omsorg i hovedsak må dekkes inn fra barnehage og grunnskole hvor utgiftsbehovet synker.

Dette utviklingbildet vil fremover kreve at man i langt større grad gjennomfører årlige endringer i bevilgningene basert på demografisk utvikling. Gjøres ikke det, vil en om relativt få år måtte gjøre store endringer som blir utfordrende å gjennomføre.

Figur 4.2b Endring i utgiftsbehov.

(kilde KS)

4.3 Næringsutvikling.

Næringsutvikling er det første og indirekte også det andre fokusområde i kommuneplanens fokusområder. Bak valget av disse fokusområdene ligger befolkningsutviklingen. Uten en utvikling av næringslivet og dermed en økning i antall arbeidsplasser, vil en neppe klare å snu trendene med en reduksjon i de yngre og yrkesaktive delen av befolkningen.

Mosjøen og Omegn Næringssselskap KF er kommunens utøvende organ i næringsutviklingen og næringsplanen gir føringene for dette arbeidet. I tillegg avsetter kommunens organisasjon ressurser gjennom både planlegging og egne ressurser som arbeider med tilrettelegging av næringsarealer.

De største enkelt etableringene som det nå er fokus på er etableringen av produksjon av hydrogen og syntetisk drivstoff på Baustein/ Nesbruket næringsområde. Når disse etableringene er realisert, vil det gi både økte varige arbeidsplasser og aktivitet som vil gi økt aktivitet i det øvrige næringsliv.

På lengre sikt vil utviklingen av næringsområdene i Holandsvika/ Nyland være avgjørende for å få tilrettelagt arealer for nyetableringer. Dette arbeidet er startet og vil fremover kreve ressurser både fra kommunen og næringssselskapet. Videre vil det også medføre investeringer som en må finne rom til å gjennomføre.

4.4 Kostra.

Kostra er forkortelsen for Kommune-Stat-Rapportering og administreres av SSB. Kommunene leverer årlig regnskapsdata og tjenestedata som bearbeides og publiseres av SSB. Kostra rapportene publiseres årlig og gir mulighet for å sammenligne ressursbruken over tid i egen kommune og i sammenligningen med andre kommuner, kommunegrupper og landsgjennomsnitt.

I år er det utarbeidet en egen kostrarrapport basert på regnskap 2022. Kostra åpner for muligheten for måle kommuens ressursbruk opp mot andre kommuner og kommunegruppe. Det er viktig og blir nok enda viktigere fremover å ha en mulighet for å kunne korrigere områder som har en åpenbart for høy ressursbruk, gjennom rammtrekk. Dette bør kombineres med trekk og tillegg for demografiske endringer.

4.4 Omstillingsbehovet.

I tabell 4.4a nedenfor er omstillingsbehovet for denne planen beregnet med utgangspunkt i budsjettet for 2023, korrigert for endringer i statlige bevilgninger, pensjon, renter og behovsendringer i bevilgingsrammene. Oppsummeringen viser en underdekning som er betydelig og som må finne sin inndekning gjennom omstillinger i driften av kommunen. Hvordan dette løses vil komme i kapitlene 6.2-6.5 og forslaget til inndekning er beskrevet i kapittel 6.1.

Integrerigstilskuddet² økes vesentlig i dette budsjettet på grunn av økningen i antall flyktninger fra Ukraina. Disse midlene påvirker ikke balansen i budsjettet, ved at de videreføres til bevilgningsrammene med kr 38.459.000, som tilsvarer inntektsøkningen.

Kommunestyrevedtak kommer fra vedtatte kutt i økonomiplanen for 2023-2026 og er spesifisert i kap 6.2-6.6.

Den største enkeltfaktoren som utløser omstillingsbehovet er økte ressursbehov i rammeområdene. Disse er nærmere beskrevet i kapitlene 6.3-6.6, men det største er innenfor rammen 30 Omsorg og kommer i hovedsak som følge av økte utgifter til eldreomsorg og øker betraktelig utover i perioden som følge av at nye institusjonsplasser tas i bruk. Disse endringene kan relateres til økte kostnader som følge av veksten i antall eldre.

Veksten i antall eldre vil øke betydelig i årene fremover og det vil gi en stadig økende utgiftsbehov til denne delen av befolkningen, jfr figur 4.2a. I kommende økonomiplaner må det av den grunn, legges opp til en årlige justeringer i bevilningene mellom rammeområdene for å kompensere for økt utgifter til eldreomsorgen.

---

² Tilskudd til bosetting av flyktninger.

Tabell 4.4a Omstillingsbehovet.

Tekst	2024	2025	2026	2027
Frie inntekter	-85 199	-87 892	-87 383	-87 035
Lønns og prisstigning	51 423	51 423	51 423	51 423
Nye føringer i statsbudsjettet	6 621	6 621	6 621	6 621
Sum statsbudsjettet	-27 155	-29 848	-29 339	-28 991
Pensjonskostnaden	13 507	13 346	13 219	13 219
Kapitalkostnader	19 467	29 352	47 107	57 721
Fra selvkostområdene	-4 829	-12 946	-22 152	-26 222
Konsesjonskraft og -avgift	4 757	6 757	6 757	6 757
Vindkraft	-11 172	-15 072	-15 072	-15 072
Integreringstilskudd	-38 459	-38 459	-38 459	-38 459
Eiendomsskatt	1 568	4 441	4 441	4 441
Økt netto driftsresultat	2 477	2 477	2 477	2 477
Sum finans	-12 684	-10 104	-1 681	4 863
Kommunestyrevedtak	-15 668	-23 951	-29 651	-28 761
Rammejustering ramme 20	2 901	2 901	2 901	2 901
Rammejustering ramme 30	56 547	56 547	82 527	82 527
Rammejustering ramme 40	22	22	2 601	2 601
Disponering integreringstilskudd	38 459	38 459	38 459	38 459
Sum omstillingsbehov	42 421	34 026	65 817	73 599

5. Kommunens frie inntekter og finansielle utgifter/inntekter

Tabell 5a Bevilgningsoversikt drift 2020-2025.

Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Rammetilskudd	-477 966	-503 048	-554 697	-559 279	-559 343	-559 652
Inntekts- og formuesskatt	-431 957	-402 899	-462 449	-464 460	-463 887	-463 230
Eiendomsskatt	-57 848	-56 651	-55 083	-52 210	-52 210	-52 210
Andre generelle driftsinntekter	-44 303	-23 310	-62 055	-61 336	-60 826	-60 437
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-1 012 074	-985 908	-1 134 284	-1 137 285	-1 136 266	-1 135 529
Sum bevilgninger drift, netto	942 304	898 894	1 050 205	1 019 257	1 000 394	980 825
Avskrivninger	77 184	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	1 019 488	978 894	1 130 205	1 099 257	1 080 394	1 060 825
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	7 414	-7 014	-4 078	-38 028	-55 871	-74 703
Renteinntekter	-11 058	-15 548	-14 748	-13 766	-12 933	-12 586
Utbytter	-19 384	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Renteutgifter	30 648	56 673	72 270	75 360	81 583	84 124
Avdrag på lån	55 471	57 388	60 442	65 536	75 726	83 062
NETTO FINANSUTGIFTER	55 677	86 514	105 964	115 130	132 376	142 601
Motpost avskrivninger	-77 184	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-14 092	-500	21 886	-2 898	-3 496	-12 103
Overføring til investering	2 235	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14 343	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-20 699	-4 023	-6 688	-6 688	-6 688	-6 688
Avsetninger til disposisjonsfond	28 240	11 098	7 000	9 585	10 183	18 790
Bruk av disposisjonsfond	-10 027	-6 575	-22 198	0	0	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	14 092	500	-21 886	2 898	3 496	12 103

I dette kapitlet vil en gå nærmere inn på forutsetningene for beregningene av kommunens frie inntekter og finansielle utgifter- og inntekter.

Begrepet frie inntekter omfatter i hovedsak skatt av inntekt og formue, rammetilskudd og eiendomsskatt. Dette er inntekter som kommunen disponerer fritt og er ikke direkte avhengig av nivået på eller sammensetningen av den

kommunale tjenesteproduksjon. Disse midlene må først dekke kommunens netto finansutgifter før resterende kan anvendes til tjenesteproduksjon og setter dermed rammen for kommunens produksjon av tjenester. Totalrammen for kommunens tjenesteproduksjon fremgår av linjen « Sum bevilgninger drift, netto » i tabell 5a. Denne rammen er fordelt i kap 6.1 i tabellen 6.1b. Nettodriftsresultat er nærmere kommentert i kap 5.6.

5.1 Skatt og rammetilskudd.

Tabell 5.1a Rammetilskudd og skatt 2023-2027.

Tekst	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	373 844	399 865	404 407	404 300	404 261
Utgifts utjevning	29 021	46 124	47 133	47 441	47 939
Overgangsordning - INGAR	-546	-979	-979	-979	-979
Saker særskilt fordeling	15 499	16 926	16 154	16 154	16 154
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd	25 540	26 857	26 966	26 932	26 902
Sum rammetilskudd uten inntekstutj.	443 357	488 793	493 681	493 849	494 277
Netto inntekstutjevning	58 140	65 904	65 598	65 494	65 375
Sum rammetilskudd	501 497	554 697	559 279	559 343	559 652
Skatt på formue og inntekt	402 629	436 449	434 560	433 987	433 330
Sum skatt og rammetilskudd	904 126	991 146	993 839	993 330	992 982

Befolkningsutviklingen er grunnlaget for kommunens største inntektskilder, rammetilskudd og skatt. Til grunn for beregningen av rammetilskudd ligger folketall pr 01.07. året før budsjettåret og for skatt og inntekstutjevning ligger folketallet pr 01.01. i budsjettåret. I tabellen over fremkommer de enkelte elementer i disse to inntektene.

I statsbudsjettet anslås pris- og lønnsvekst på 4,3% (kommunal deflator) og en nominell vekst i rammetilskudd og skatt på 4,7%. Dette gir en realvekst på 0,4%³ før justering for oppgaveendringer.

For Vefsn bli veksten i rammetilskudd og skatt på 5,96% justert for oppgaveendringene som kom i statsbudsjettet, jfr tabell 5.1b. Justert for anslaget på pris- og lønnsvekst, gir dette en realvekst på 1,66%.

Rammetilskuddet inneholder mange enkeltelementer og utregningen bygger på en relativt komplisert modell. Detaljer er godt forklart i et dokument som kalles «grønt hefte» og som finnes på nettsiden

til Kommunal og distriks departementet. Nedenfor blir de enkelte elementene gjennomgått.

Innbyggertilskuddet

Innbyggertilskuddet for 2024 er på kr 29.832,- pr innbygger og er økt fra 2023 nivå med kr 1.755,-. Dette tilskuddet beregnes med utgangspunkt i rammen for overføringer til kommunen for 2023 og korrigeres for oppgaveendringer mellom stat og kommunene.

Rammetilskuddet for 2024⁴ er totalt på kr 175.198 mill og andelen av denne rammen som fordeles likt pr innbygger er kr 164.494 mill. Differansen er midler som fordeles som skjønnsstilskudd, veksttilskudd, Nord Norge tilskudd, mv.

I tabellen nedenfor fremkommer en liste over oppgave endringer som er innarbeidet i rammetilskuddet for 2024. I og med at dette er frie midler for kommunen, er endringene lagt inn som

³ Regnet fra anslag på regnskap 2023.

⁴ Statsbudsjettet KRD s 26 tabell 2.2

endringstiltak i de angitte rammer. Nærmere om den enkelte endring fremgår av Proposisjon nr 1 s 2023-2024 for Kommunal- og moderniseringsdepartementet s. 169 og utover.

Tabell 5.1b Oppgaveendringer

Tekst	Endring
Helårsvirkning redusert betaling Sfo 2023	1 789
Ny opplæringslov	97
Barnehager redusert makspris	3 762
Pasienttilpasset basistilskudd	511
Vaksinasjon engangsbevilgning 23	-145
Økt sosialhjelp	607
Sum	6 621

(tall i hele tusen)

Kommunen har en lavere andel barn i barnehagealder enn landsgjennomsnittet. Fordelingen av kompensasjonen for redusert foreldre betaling vil dermed ikke treffe det faktiske inntektstapet kommunen vil få. Utfra et anslag på antall heltidsplasser i kommunale og private barnehager vil den faktisk behovet for kompensasjon være kr 1 mill høyere. Denne effekten må dekkes innenfor den rammen som er foreslått for ramme 20 Oppvekst og kultur.

Utgiftsutjevningen

Utgiftsutjevningen er en sammensatt utregning som tar utgangspunkt i en beregning av kommunens andel av en rekke forskjellige demografiske kriterier målt opp mot landet. En kommune som har samme demografi som landet, får følgelig en indeks som er lik 1 og vil ikke få utgiftsutjevning. I utregningen av hvor store tillegg og trekk blir, tas det utgangspunkt i et beregnet utgiftsbehov

for en innbygger som er kr 64.893,- for 2024. For årene etter 2024 er det lagt til grunn et utgiftsbehov på samme nivå, noe som innebærer at man forutsetter at staten kompenserer for kommunesektorens økte demografi kostnader i årene fremover.

Vefsn kommer i denne beregningen ut med en indeks i 2024 på 1,045, noe som da tilsier at vi har et utgiftsbehov som er 4,5% høyere enn en snittkommune og får i utgangspunktet en utgiftsutjevning på kr 3.441,- pr innbygger etter korreksjon for nettovirkningen av uttrekk for privatskoler.

Utover i perioden øker utgiftsindeksen som følge av økt antall eldre i forhold til yngre, en demografisk endring som relativt sett er større enn landets tilsvarende endring. Det innebærer at kommunen kompenseres for de utfordringer som er beskrevet i kapittel 4.2. I tabellen nedenfor fremkommer utviklingen i trekk for yngre aldersgrupper og tillegg for eldre aldersgrupper.

Tabell 5.1c Endring i utgiftsutjevning

Alder	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Trekk 0-15	-28 478	-29 676	-31 492	-32 933
Tillegg 67-90	47 652	50 374	52 551	54 744

Overgangsordningen – Ingar

Dette er en ordning som skal skjerme kommunene mot en brå nedgang i rammetilskuddet. Ordningen er en ren omfordeling fra kommuner som ikke har bråe endringer, til kommuner som får en

slik endring. For å finansiere ordningen trekkes alle kommuner et likt beløp på kr 73,- pr innbygger.

Saker med særskilt fordeling

Saker med særskilt fordeling er bevilgninger som legges inn i kommunerammen og som fordeles utenom de ordinære kostnadsnøkklene. For 2024 ligger det inne midler til helsestasjonstjeneste og skolehelsetjeneste på kr 2.411.000,- som er en videreføring av fordelinger fra tidligere år. En legger til grunn at kommunen beholder denne inntekten i økonomiplanperioden.

Øremerkede stillinger i barnevernet er fordelt skjønnsmessig til kommunen med kr 1.691.000,- for 2024. For kommende år inngår denne fordelingen i det ordnære innbygger tilskuddet.

Kompensasjon for endringer i regelverket for eiendomsskatt på produksjonsutstyr er på kr 10.007,-. Dette er lavere enn vårt beregnede tap (se tabell 5.2a under eiendomsskatt i kapitlet for særskattegrunnlag) og utgjør en kompensasjon på 58%. Dette medfører at kommunen ikke får kompensert bortfallet av eiendomsskatten fullt ut, slik det var signalisert.

Nytt av året er kompensasjon for de kommunene som tapte mest på modellen for gradert basistilskudd, hvor Vefsn tildeles kr 112.000,-.

Nord-Norge tilskudd.

Dette er et flatt tilskudd pr innbygger på kr 2.013,-.

Skatt og inntektsutjevning.

Utgangspunktet for beregningen av skatt og inntektsutjevning er statsbudsjettets anslag for skatteinngang for hele landet, kr 220.250 mill.

På kommunaldepartementets hjemmeside anslås skatt og rammetilskudd fordelt til de enkelte kommuner på basis av kjent innbyggertall for landet og kommunen 01.01.2023 (sist kjente). Dette gir kr 40.126,- i skatt pr innbygger. Videre legges det til grunn en skatteandel for den enkelte kommune som er lik andelen for 2022 (dvs siste kjente regnskapsår). Denne beregningsmåten gir Vefsn en samlet skatteinngang inklusive utjevning på kr 504 mill.

En annen metode som KS har utviklet er å se på snittet av kommunens skatteandel de tre siste år. I dette anslaget legges det til grunn en befolkningsframskriving av folketallet pr 01.01.2024 både for kommunen og landet. Denne metoden gir Vefsn en skatteinngang inklusive inntektsutjevning på kr 502 mill.

Disse metodene gir for skatteåret 2024 kr 2 mill i lavere anslag på sum skatt og inntektsutjevning. Denne forskjellen vil da også forplante seg utover i planperioden. KS sin metode har vært brukt som modell for beregningen av skatt og inntektsutjevning og årsaken til at man

velger denne metoden er at den gir en skatteandel som stemmer best med historisk skatteandel for Vefsn. I de senere år har inntektene fra skatt inkludert inntektsutjevning hatt en tendens til å øke gjennom året. Årsaken har vært at skatteanslaget for landet som helhet har økt.

5.2 Eiendomsskatt.

For skatteåret 2023 er satsen for boliger og fritidsboliger 4 promille. Videre gis det et bunnfradrag på kr 200.000,- for boliger og fritidsboliger. Det er ingen fritaksperioder for boliger og fritidsboliger. For annen eiendom er satsen 3,6 promille og ilegges næringseiendommer, industrieiendommer, kraftproduksjon, mv. Skattegrunnlagene for vannkraft fastsettes av skatteetaten for øvrige eiendommer ligger kommunens egne takster til grunn. Skattesatsen for boliger ligger på lovens høyeste sats, for øvrige eiendommer er lovens høyeste sats 7 promille. Det foreslås i år ingen endringer i eiendomsskattesatsene for annen eiendom eller i bunnfradraget for boliger. I tabellene nedenfor er budsjettert skatt fordelt på typer av eiendommer.

Tabell 5.1d Eiendomsskatt 2024

Eiendomsskatt	Beløp
Eiendomsskatt på vindkraft	-12 710
Eiendomsskatt næringsbygg	-11 281
Eiendomsskatt verk og bruk	-2 873
Eiendomsskatt kraftproduksjon	-2 782
Eiendomsskatt kraftlinjer/trafo	-2 676
Eiendomsskatt boliger	-22 561
Eiendomsskatt fritidseiendom	-200
Sum	-55 083

Kommune har en avtale med vindkraftutbyggeren om en minsteinntekt på kr 26 millioner. Denne avtalen kommer ikke til reell anvendelse fra 2024 på grunn av at sum grunnrenteskatt og eiendomsskatt, gir en høyere inntekt enn minsteinntekten.

Endringene i reglene for eiendomsskatt på produksjonsutstyr (verk og bruk) medførte at kommunene ikke fikk ilegge produksjonsutstyret eiendomsskatt fra og med skatteåret 2019. Med endringen fulgte overgangsregler som faser ut beskatningen av produksjonsutstyret over en 7 års periode. Den årlige virkningen, gitt samme promille som i 2018 fremgår av tabell 5.2a nedenfor. Samtidig ble det etablert en kompensasjonsordning for tapte skatteinntekter. For 2024 er beløpet kr 10.007.000,- og jevnt økende til kr 10.926.000,- i 2025. Kommunen kompenseres dermed ikke fullt ut.

Tabell 5.1e Kompensasjon for nedskrivning av særskattegrunnlag.

År	Grunnlag	Skatt	Forventet full kompensasjon
2 018	2 872 831	20 110	
2 019	2 462 427	17 237	2 873
2 020	2 052 022	14 364	5 746
2 021	1 641 618	11 491	8 618
2 022	1 231 213	8 618	11 491
2 023	820 809	5 746	14 364
2 024	410 404	2 873	17 237
2 025	0	0	20 110

5.3 Andre generelle driftsinntekter.

Rente/ avdragskompensasjon til investeringer foretatt i skolebygg, omsorgsbygg og kirkebygg er framskrevet i

tråd med husbankens nedskrivninger av grunnlagene og rentenivået som er omtalt under kapittel 5.4.

For 2023 ligger det inne kr 16 mill i inntekter fra bosetning av flyktninger. Dette anslaget er hevet til kr 54 mill og fordelt til rammene 20 og 30.

Kommunen mottar havbruksmidler årlig. Beløpet er lavt og varierer svært mye og er av den grunn ikke innarbeidet, men tas inn i revidert budsjett.

Produksjonsavgiften som ble innført fra og med 2022 er innrettet slik at den kreves inn av staten og tilbakeføres til vertskommunene året etter avgiftsåret. Produksjonsavgiften er vertskommunens andel av grunnrenteskatten som er innført for landbasert vindkraft. I tillegg vil kommunen i år hvor grunnrenteskatten er særlig høy få en tilleggsbevilgning. Systemet vil sikre at vertskommunene over tid vil få 50% av grunnrenteskatten fra landbasert vindkraft.

Fra og med 2023 er produksjonsavgiften 2 øre/kWh og vil for Vefsn kommune utgjøre kr 26 mill og vil komme til inntekt i 2024. Fra og med 2024 er avgiften økt til 2,3 øre/kWh og vil fra og med budsjettåret 2025 gi en inntekt på kr 29,9 mill. Grunnlaget for dette anslaget er at vindparken vil produsere omlag 1,3 tWh. Det er utfra de signaler som er kommet i statsbudsjettet ikke grunnlag for å budsjettere med ekstrabevilgninger utover produksjonsavgiften.

Kraft inntekter.

Etter at vindkraftverket ble etablert og etter at grunnrente beskatningen på landbasert vindkraft er innført har kommunens samlede kraftinntekter økt betydelig. Kraftinntektene omfatter videre både eiendomsskatt, konsesjonsavgift, konsesjonskraft og utbytte og i tabell 5.1b nedenfor er alle disse inntektene samlet. I tabellen er ikke virkningen av naturessursskatt med, da denne er svært lav på grunn av at den inngår i grunnlaget for inntektsutjevningen.

Tabell 5.3a Kraft inntekter.

Tekst	Beløp
Vindkraft:	
Eiendomsskatt	12 710
Produksjonsavgift	26 000
Sum vindkraft	38 710
Vannkraft:	
Eiendomsskatt	2 782
Konsesjonskraft	1 445
Konsesjonsavgift	2 772
Utbytte	12 000
Sum vannkraft	18 999
Sum kraft inntekter	57 709
i % av samlede driftsinntekter	-3,75 %

Kommunen har en målsetning på et nettodriftsresultat på 1,1% og ble beregnet på bakgrunn av kraftinntektene før vindkraftparken ble etablert. Dagens kraftinntekter er betydelig høyere og gir grunnlag for å revurdere størelsen på nettodriftsresultat, noe som vil bli gjort ved utarbeidelse av nytt økonomireglement for perioden 2024-2027.

5.4 Netto finanskostnader

Nibor 3 mnd er en markedsrente som danner grunnlaget for både renter på lån, innskudd, renter på utlån, mv. Utviklingen i nibor renten er basert på Norges kommunalbank sin prognose og er for 2024 anslått til 4,73% og synker jevnt utover i planen hhv for årene 4,26%, 3,85% og til 3,68% for planens siste år. For nye investeringer benyttes en kalkyle rente på nibor 4,13% fast for alle årene. Dette innebærer en heving av rentenivåene fra forrige økonomiplan, med 0,89% for 2024 og 0,55% for de resterende år. Sett bort fra opptak av nye lån, får ikke økningen dramatisk utslag i kommunens netto renteutgifter på grunn av rentesikringer og forholdsvis store grunnlag for renteinntekter.

Finansielle inntekter.

Finansielle inntekter består av renteinntekter fra utlån, bankinnskudd og utbytte fra selskap som kommunen eier. Rentene fra utlån baserer seg på utlån av husbankmidler (startlån) og finansierer i sin helhet renter på tilsvarende innlån fra husbanken. Renter av utlån til Helgeland Kraft as har starten av planen et volum på kr 12 mill og blir nedbetalt til kr 0 ved utløpet av 2026. For bankinnskuddene er det lagt til grunn en samlet beholdning på kr 210 mill i alle år.

Utbyttet er budsjettet med kr 12 mill og er et anslag som er blitt brukt i flere år tilbake. Anslaget er slik at en med rimelig sikkerhet ikke vil få et lavere utbytte.

Renteutgiften.

Renteutgiften øker som følge av økt rentenivå, men påvirkes også av investeringsnivået, se tabell 7.1b.

Av tabellen under fremgår kommunens renteinntekter og utgifter som er beregnet på basis av renteforutsetningen. Tabellen gir også en oversikt over de elementene i kommunens økonomi som blir påvirket av endringer i rentenivået. Som følge av et stigende rentenivået og nye investeringer, øker netto renteutgifter i perioden.

Tabell 5.4a Renteinntekter og –utgifter.

Tekst	Regnsk ap 2022	Budsjet t 2023	Budsjet t 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Renteutgifter	26	51	66	69	76	78
Renter fra selvkost	-16	-22	-26	-33	-39	-42
Renter fra bank	-6	-9	-8	-7	-7	-6
Rentekompensasjon	-1	-3	-3	-2	-2	-1
Renter fra utlån	-1	-0	-0	-0	-0	0
Sum netto renteutgift	3	16	28	27	28	28

(Tall i hele millioner)

Avdrag.

Det er en betingelse i kommunens økonomireglement at snitt løpetid på lånene ligge på ca 22 år i hele planperioden og er også innarbeidet i alle år planen gjelder for. For nye låneopptak legges disse på 30 år nedbetalingstid.

5.5 Bruk og avsetning til fond.

Selvkostområdene bruker bundne fond i hele perioden for å tilbakeføre for store avsetninger fra tidligere år. Dette er nærmere omtalt i kapitlene 6.6

Bruk og avsetning til fond er omtalt i kapittel 5.6.

5.6 Utviklingen i netto driftsresultat.

Tabell 5.6a Økonomisk oversikt drift.

Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Rammetilskudd	-477 966	-503 048	-554 697	-559 279	-559 343	-559 652
Inntekts- og formuesskatt	-431 957	-402 899	-462 449	-464 460	-463 887	-463 230
Eiendomsskatt	-57 848	-56 651	-55 083	-52 210	-52 210	-52 210
Andre skatteinntekter	-6 332	-2 470	-2 772	-2 772	-2 772	-2 772
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-37 972	-20 840	-59 283	-58 564	-58 054	-57 665
Overføringer og tilskudd fra andre	-201 660	-177 979	-193 428	-193 428	-193 428	-193 428
Brukerbetalinger	-45 192	-43 683	-46 124	-46 124	-50 991	-50 991
Salgs- og leieinntekter	-127 144	-155 285	-145 320	-151 437	-160 643	-164 713
SUM DRIFTSINNEKTER	-1 386 070	-1 362 855	-1 519 156	-1 528 274	-1 541 328	-1 544 662
Lønnsutgifter	750 176	740 741	816 987	814 193	838 336	838 336
Sosiale utgifter	124 512	122 870	150 632	149 814	155 360	155 360
Kjøp av varer og tjenester	351 463	319 152	368 788	347 568	313 091	297 592
Overføringer og tilskudd til andre	90 150	93 080	98 671	98 671	98 671	98 671
Avskrivninger	77 184	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	1 393 484	1 355 842	1 515 078	1 490 246	1 485 457	1 469 958
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	7 414	-7 014	-4 078	-38 028	-55 871	-74 703
Renteinntekter	-11 058	-15 548	-14 748	-13 766	-12 933	-12 586
Utbytter	-19 384	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Renteutgifter	30 648	56 673	72 270	75 360	81 583	84 124
Avdrag på lån	55 471	57 388	60 442	65 536	75 726	83 062
NETTO FINANSUTGIFTER	55 677	86 514	105 964	115 130	132 376	142 601
Motpost avskrivninger	-77 184	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-14 092	-500	21 886	-2 898	-3 496	-12 103
Overføring til investering	2 235	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14 343	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-20 699	-4 023	-6 688	-6 688	-6 688	-6 688
Avsetninger til disposisjonsfond	28 240	11 098	7 000	9 585	10 183	18 790
Bruk av disposisjonsfond	-10 027	-6 575	-22 198	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	14 092	500	-21 886	2 898	3 496	12 103
ND i %	1,0 %	0,0 %	-1,4 %	0,2 %	0,2 %	0,8 %

Gitt gjennomføring av omstillingsbehovet vil kommunen ha et netto driftsresultat på 0,8% ved utløpet av perioden. Dette er ikke et tilfredsstillende resultat og i neste

økonomiplan må dette økes gjennom ytterligere rammereduskjoner i årene etter økonomiplanens utløp.

Bruk og avsetning til fond.

I tabellen nedenfor er bruk og avsetning til fond spesifisert med utgangspunkt i netto driftsresultat korrigert for bruk av bunde fond. Bruk av disposisjonsfond til driften og avsetning fra driften tilsvarer balansen i inndekningsforslaget i tabell 6.1a.

Tabell: 5.6b Bruk og avsetning til fond

Tekst	2024	2025	2026	2027
ND korrigert for bunde fond	15 198	-9 586	-10 184	-18 791
Avsatt andel utbytte	7 000	7 000	7 000	7 000
Avsatt fra driften	0	2 586	3 184	11 791
Bruk av dispfond til drift	-22 198			
Sum disponeringer	0	0	0	0

6 Forslag til endringer i kommunenes drift i perioden 2022-2025.

6.1 Forslag til bevilgningerammer.

Utgangspunktet for budsjettarbeidet er de vedtatte bevilgningsrammene for 2023 som justeres for vedtatte endringer fra økonomiplan 2023-2026, vedtatte endringer i enkeltvedtak i løpet av 2023 og for pris- og lønnsvekst. Disse endringene er nærmere spesifisert i kapitlene 6.2-6.6.

Pris- og lønnsvekst.

Deflatoren er i statsbudsjettet anslått til 4,3%. Alle rammer ble i 2023 justert med et økt anslag på deflator, 5,2% fra RNB. Dette anslaget for deflator i 2023 er i statsbudsjettet redusert til 4,5%. Økt kompensasjon for deflator i 2023 ble dermed for høgt og trekkes inn igjen ved å justere rammen for pris- og lønnsvekst (deflator) med 3,61% i 2024.

I sakene for fastsettelse av kommunens betalingssetter legges det til grunn en deflator på 5,1%. Årsaken er at det ved utarbeidelsene av priser for 2023 ble lagt til grunn en deflator på 3,7% fra statsbudsjettet for 2023. Deflatoren for 2023 er i statsbudsjettet for 2024 oppjustert til 4,5%. Denne endringen må det tas hensyn til og for å komme ut med en riktig justering for pris- og lønnsvekst.

Inndekning av omstillingsbehovet.

Omstillingsbehovet som ble beskrevet i kapittel 4.4 foreslås dekket inn slik:

Tabell 6.1a Inndekning

Tekst	2024	2025	2026	2027
Omstillingsbehov	42 421	34 026	65 817	73 599
Rammetrekk	-15 226	-31 615	-48 003	-64 392
Avvikling 16 plasser vefsn sykehjem	0	0	-16 000	-16 000
Reduksjon barnevern	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Balanse	22 195	-2 589	-3 186	-11 793

Alle rammene gis et rammetrekk på 1,53% pr år og blir et likt bidrag for alle tjenesteområdene. Størrelsen på trekket er vurdert å være oppnåelig, men vil stille krav til evnen til å finne effektive omstillingstiltak. Hvordan dette er planlagt gjennomført er kommentert under de enkelte bevilgningsrammer.

Kommunestyret vedtok å sette i drift 8 nye sykehjems plasser ved Fredlundskogen i økonomiplanen for 2023-2026, samtidig som det ble vedtatt utbygging av 16 nye plasser. I dette forslaget kommer det et forslag om utbygging av 24 plasser ved Fredlundskogen, med man forholder seg fremdeles til at man øker med 8 plasser totalt. Dette leder til at man i denne planen foreslår at man tar i bruk 24 ny plasser og faser ut 16 av de eldste plassene ved Vefsn sykehjem.

Videre foreslås det med bakgrunn i årsregnskapet for 2022 å redusere utgiftene for barnevernstjenesten.

Budsjettåret 2024 må dekkes inn ved bruk av fond. Denne bruken klarer en ikke å dekke inn fullt ut i perioden og vil bli et tema i kombinasjon med størrelsen på netto driftsresultat i neste plan for 2025-2028.

Dette gir et samlet forslag til bevilgningsrammer for 2024-2027:

Tabell 6.1b Bevilgningsrammer for 2024-2027.

Nr	Bevilgningsramme	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
10	Politikk, administrasjon og næring	77 776	90 270	86 235	85 350	83 567	83 122
20	Oppvekst og kultur	315 632	332 357	368 934	363 333	352 481	346 878
30	Omsorg, helse, nav og barnevern	459 893	466 522	552 383	535 884	538 097	530 330
40	Samferdsel, idrett, bygg og plan	119 300	115 087	117 253	115 567	116 460	114 774
80	Pensjon, selvkost og kraft	-30 298	-105 339	-74 601	-80 878	-90 211	-94 281
Sum nettorammer		942 303	898 897	1 050 204	1 019 256	1 000 394	980 823

Budsjettfullmakter.

Kommunedirektøren er delegert fullmakt til å detaljere budsjettvedtaket videre til underliggende enheter. Fullmakten er ihht til delegasjonsreglementet og er utfyllende beskrevet i økonomireglementet. I kapitlene 6.2 til 6.6. Her er

kommunedirektørens foreløpige fordeling til underliggende enheter oppgitt. Denne fordelingen kan iløpet av budsjettåret endres av kommunedirektøren, ihht til samme delegasjon. Endringer av bevilgningsrammer iløpet av budsjettåret kan kun vedtas av kommestyret selv.

6.2 Politikk, administrasjon og næring.

Tabell 6.2a Endringer i ramme 10 Politikk, administrasjon og næring

Politikk, administrasjon og næring	10					
Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Inntekt	-24 004	-8 926	-8 020	-8 020	-8 020	-8 020
Utgift	101 780	99 196	94 256	93 372	91 588	91 144
Netto driftsramme	77 776	90 270	86 235	85 350	83 567	83 122
Fra statsbudsjettet:						
Lønns- og prisvekst			4 140	4 140	4 140	4 140
Vedtatte endringer fra økpl 23-26:						
Valg			-848	-398	-848	42
Videreutvikling næringsområder			-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Utbygging mobiltelefoni			-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Forslag til endringer:						
Rammereduksjoner 2024-2027			-1 334	-2 667	-4 001	-5 335
Andre vedtak eller endringer:						
Overføring tilskudd			3 609	3 609	3 609	3 609
Digitale Helgeland			397	397	397	397
Sum rammeendringer			-4 036	-4 919	-6 703	-7 147

Interne enheter

Rammens bevilgninger for 2024 er fordelt av komunedirektøren til driftsenhetene slik:

Tabell 6.2b Fordelt budsjettammer 2024.

Driftsenhet	Budsjett 2024
Politisk virksomhet	9 169
Næringsvirksomhet	4 339
Sentraladministrasjonen	49 198
Tilskudd til andre virksomheter	23 529
Sum	86 235

Enheten for næringsvirksomhet inneholder næringsfondets og formannskapetets budsjett for bevilgninger av tilskudd, og vil ikke kunne endres av komunedirektøren uten vedtak i kommunestyret. Dette gjelder også enheten Tilskudd til andre virksomheter, som er bundet opp i avtaler med hjemmel i tidligere kommunestyrevedtak.

Årsverk.

Utviklingen i antall ansatte kommer av at RKK er skilt ut som egen organisasjon og

et årsverk mindre som hovedtillitsvalg. Alle årsverk er tilknyttet sentraladministrasjonen, med unntak av vervene til ordfører og varaordfører.

Tabell 6.2c Utviklig i antall ansatte.

Faste stillinger	2023	2024	Endr.
Antall faste årsverk	48	43	-5

Virksomheten.

Politisk virksomhet og sentraladministrasjonen utgjør samlet enhet for styring og administrasjon av kommunen som virksomhet. Sentrale oppgaver innenfor sentraladministrasjonen er lønns- og personell forvaltning, økonomi, offentlig innkjøp, arkiv, IT, juridiske oppgaver og sekretariatsfunksjoner tilknyttet politisk møtevirksomhet. De fleste av disse områdene må forholde seg til en rekke lover og forskrifter, som til dels de samme som bedrifter i privat sektor.

Innenfor dette området går den teknologiske utviklingen i stort tempo og det er også et sentral målsetting å følge med på for å utvikle tjenestene effektivt.

Innsparingskravet.

Kommunen har i KOSTRA sammenheng lave kostnader til

administrasjon og ligger noe over for politisk virksomhet. Når man skal ta ned utgifter innenfor denne rammen er det en forutsetning at det gjøres på en slik måte at man ikke kommer i en situasjon hvor en bryter med lover og forskrifter og dermed et av budsjettpremissene i kap. 3.3. Samtidig er det viktig å opprettholde en god kontroll over både økonomiske og menneskelige ressurser i en slik prosess. Videre også at de demokratiske prosesser ikke rammes.

For å realisere innsparingskravet vil en identifisere muligheter for å redusere antall årsverk og omfanget av dataløsninger og andre faste avtaler. I dette bildet vil man også gå inn i tilskuddene til andre virksomheter. I tilfelle slike tiltak krever kommunestyre vedtak, vil saker bli fremmet.

Tidligere vedtak.

Utfasingen av bevilgningen til viderutvikling av næringsområder og utbygging av mobiltelefonitelefoni er tiltak som var bevilgninger gitt kun for 2023, finansiert av kommunestyrets fond. Ubrukt del av disse bevilningene vil gå tilbake til fondet og kan tas inn igjen i regulert budsjett for 2024.

6.3 Oppvekst og kultur

Tabell 6.3a Endringer i ramme 20 Oppvekst og kultur

Oppvekst og kultur		20				
Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Inntekt	-60 019	-47 452	-59 333	-59 333	-59 333	-59 333
Utgift	375 652	379 808	428 268	422 665	411 815	406 212
Netto driftsramme	315 632	332 357	368 934	363 333	352 481	346 878
Fra statsbudsjettet:						
Lønns- og prisvekst			17 390	17 390	17 390	17 390
Helårsvirkning redusert betaling sfo 2023			1 789	1 789	1 789	1 789
Ny opplæringslov			97	97	97	97
Barnehager gratisplasser, redusert makspris, mv			3 762	3 762	3 762	3 762
Vedtatte endringer fra økpl 23-26:						
GS75 Programvare, abonnementer, mv			-82	-82	-82	-82
Besparelse ny Mosjøen skole			0	0	-5 250	-5 250
Forslag til endringer:						
Flyktningemidler			14 653	14 653	14 653	14 653
Avsetning kommunesamarbeid PPD			490	490	490	490
Økt behov øremerkede midler			2 901	2 901	2 901	2 901
Rammereduksjoner 2024-2027			-4 439	-10 041	-15 643	-21 244
Andre vedtak eller endringer:						
Overføring tilskudd			16	16	16	16
Sum rammeendringer			36 576	30 975	20 123	14 521

Innsparingskravet.

Tjenesteområdet har et innsparingskrav på kr. 4 439 000,- i 2024. Innsparingskravet øker i 2025 og dette er knyttet til nedtak i driftstilskudd til private barnehager. I 2026 har kommunestyret vedtatt et ytterligere nedtrekk i rammen i forbindelse med ferdigstilling av nye Mosjøen skole. Dette medfører et stort tilleggskutt som vi må komme tilbake til på et senere tidspunkt.

Innsparingskravet for 2024 og fremover vil bli løst gjennom å:

- Definere muligheter innenfor intern organisering, samtidig som skolestrukturen blir opprettholdt med 5 grunnskoler.
- Vurdere læremidler til bruk i undervisningen, herunder nettbrett i begynneropplæringen.
- Vurdere justering av tilbud i SFO og barnehage.
- Generelle kutt i driftsbudsjett.

Internte enheter

Rammen ivaretar drift av følgende oppgaver:

Grunnskole

Kommunen har 5 grunnskoler som gir opplæring til barn og unge i alderen 6-15 år. I tillegg har kommunen en alternativ opplæringsrena som driftsmessig er underlagt Kippermoen ungdomsskole. Dette er et tilbud for elever på ungdomstrinnet, og da fortrinnsvis elever på 10.trinn. To av kommunens skoler har i dag mottaksklasser for flyktinger og det gis pr i dag tilbud til 42 barn i grunnskolealder fra Ukraina.

Elevtallet har over år vært synkende. Elevtallsutvikling fra inneværende skoleår og 5 år fram i tid viser at nedgangen er ytterligere 135 elever. Tallene baserer seg på barn bosatt og folkeregistrert i Vefsn kommune.

Tabell 6.3b Elevtallsutvikling.

	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29
	elever	elever	elever	elever	elever	elever
GRANMOEN	144	141	149	148	152	151
KULSTAD	267	253	252	249	241	238
MOSJØEN	282	286	272	255	247	231
OLDERSKOG	323	304	317	291	283	276
KIPPERMOEN	399	413	399	401	385	384
SUM	1415	1397	1389	1344	1308	1280

Det er i samarbeid med Agenda Kaupang utarbeidet en egen budsjettmodell for grunnskolene. Denne baserer seg på den nasjonale lærernormen som staten har vedtatt. I modellen ligger det inne at skolens totale driftsbudsjett, for uten om lønnsmidler, er kr. 6.500,- pr elev.

Skolene har over år jobbet med å redusere andel elever med spesialundervisning og styrke tilpasset opplæring for alle. Dette arbeidet har skolene og PPT jobbet godt med og utviklingen viser at vi har snudd trenden med økende spesialundervisning. Hovedårsaken til dette er at skolene har beholdt ressursen slik at de kan tilrettelegge for flere innenfor fellesskapets rammer og drive god tilpasset opplæring.

Tabell 6.3c Spesialundervisning

Årstall	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vefsn	11,4	8,4	8,7	9,6	8,5	6,9
Nordland	9,9	9,7	9,5	9,4	9,7	
Landet	7,9	7,8	7,8	7,8	7,8	

(Tall for Nordland og landet er ikke presentert pr dato for 2023.)

Det er en bekymring rundt økning av barn og unge som viser bekymringsfullt skolefravær. I kommunen gjelder dette omlag 20 elever. Det er et svært krevende arbeid å jobbe med denne problemstillingen og det er helt nødvendig med tverrfaglig kompetanse.

Barnehager

Kommunen er eier av, og drifter 6 kommunale barnehager. I tillegg har kommunen ansvar som barnehagemyndighet for alle barnehager i kommunen. Det er totalt 11 ikke-kommunale barnehager i kommunen som skal ha kommunalt driftstilskudd.

Kommunen har ansvar for at alle barn med sakkyndig uttalelse får spesialpedagogisk hjelp, samt at retten til individuell tilrettelegging blir ivaretatt. Vi ser en økning i antall barn som har store behov for tilrettelegging.

Kommunen har opprettet et barnehage tilbud til flyktninger i Andås barnehage med pr tiden 14 barn. Driftskostnaden med dette er beregnet til kr. 2 559 529,- og dekkes over flyktningetilskuddet.

Staten har innført redusert foreldrebetaling. Denne er inntekstregulert og forventet tapt inntekt i driften for 2024 er omlag 1 mill for de kommunale barnehagene til sammen. De ikke-kommunale barnehagene skal ha refundert tapt inntekt for redusert foreldrebetaling og søskenmoderasjon.

I Vefsn kommune er det stor overkapasitet på arealsiden for barnehageområdet. Dette betyr at det er ledige plasse i hht arealnorm. Det er derimot ikke mulig for kommunen å ta i mot barn selv om det er nok areal, da vi har tatt i bruk full kapasitet innenfor bemanning og lønnsrammer. Dette betyr at personer som kommer flyttende til Vefsn i barnehageåret ikke kan tilbys plass før neste hovedopptak. Det er likevel viktig å si at kommunen ivaretar retten til barnehage i hht gjeldende lov og regelverk.

Antallet barn og unge går ned og dette påvirker også søknader til barnehagene.

Tabell 6.3d Søknader ved hovedopptak

Årstall	2020	2021	2022	2023
Antall søknader	120	108	98	101

Nytt barnehageår hadde oppstart i august og fordelingen av barn ser slik ut:

Tabell 6.3e Fordeling private og kommunale barnehager.

	Antall barn	Andel barn
Kommunal bhg	253	41
Ikke-kommunal bhg	365	59
Sum	617	100 %

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)

PPT eies og driftes av kommunen, men vi har et vertskommunesamarbeid med Grane og Hattfjelldal kommuner. PPT har ansvar for å bistå skoler og barnehager i sakkyndighetsarbeid og i systemrettet arbeid. PPT har stor tilmelding av saker og det er noe ventetid på utredning. I budsjettet for 2024 er det lagt inn bruk av fondsmidler for å finansiere en prosjektstilling i 50%. Dette er fondsmidler som eies av de 3 kommunene Vefsn, Grane og Hattfjelldal. For prosjektstillingen vil arbeidet i hovedsak bestå i sakkyndighetsarbeid, oppfølging av elever med fraværproblematikk og veiledning av skoler i arbeidet med å utvikle trygge og gode læringsmiljø.

Voksenopplæring

Driftsenheten gir grunnskoleopplæring til voksne og spesialundervisning til voksne med sakkyndig vurdering. I tillegg gis det opplæring i norsk og samfunnsfag til flyktninger og arbeidsinnvandrere.

På grunn av krigen i Ukraina fortsetter antallet bosatte flyktninger å øke i Vefsn. For voksenopplæringen betyr dette en betraktelig økning i elevtall og dette vil komme opp i over 200 elever når vi går inn i 2024. Det er fram til august 2023 opprettet 6 nye klasser med ukrainske

elever. Skolen har tatt høyde for å opprette ny klasse hver tredje måned for å imøtekomme behovet.

Voksenopplæringen har flere små klasserom og skolen har gjort flere tilpasninger i klasseromssituasjonen for å ta imot de nye elevene. Det er også et presserende behov for flere toaletter til elever og ansatte. Ansattes situasjon med tanke på garderobe og toalett er ikke tilfredsstillende i dag og arbeidsrom for lærere er fullt. Når antallet ansatte øker vil dette forverres. Ombygging av areal til garderobe, toalett og arbeidsrom for ansatte er planlagt, men ikke prosjektert og kostnadsberegnet.

Kultursenteret

Driftsenheten ivaretar en bredde i kulturtilbudet i kommunen, hvorav flere er lovpålagte oppgaver.

Kulturskolen er et lovpålagt tilbud som gir tilbud til barn, unge og voksne. Det gis tilbud innenfor 5 disipliner, hvor de fleste elevene er tilknyttet musikkundervisning.

Tabell 6.3f Antallet elever i kulturskolen.

	Antall
Elever under grunnskolealder	11
Elever i grunnskolealder	198
Elever over grunnskolealder	45
Antall elever totalt	254
Antall elevplasser	288

(Antall elevplasser er noe høyere enn antall elever fordi en del av elevene deltar i flere tilbud.)

Vefsn- Ensemblet er kommunens profesjonelle ensemble som er tilknyttet kulturskolen på den måte at de ansatte har deler av stillingen som utøvende kunstner, og deler av stillingen som lærer i

kulturskolen. Ensemblet delfinansieres av Nordland fylkeskommune.

Biblioteket er et lovpålagt tilbud til befolkningen i kommunen og har til formål å bidra til demokrati og ytringsfrihet i samfunnet.

Kulturhuset tilbyr ulike forestillinger, både med profesjonelle aktører og lokale amatøroppsetninger.

Mosjøen kino består av to filmsaler i kulturhuset og viser film 6 dager i uka.

Rammens bevilgninger for 2024 er fordelt av kommunedirektøren til driftsenhetene slik:

Tabell 6.3g Fordelt budjettrammer 2024.

Driftsenhet	Budsjett 2024
Olderskog skole	36 849
Granmoen skole	23 229
Mosjøen skole	29 757
Kulstad skole	32 093
Kippermoen ungdomsskole	52 470
Fellesutgifter skole	24 515
Vefsn voksenopplæring	10 984
PPT Vefsn regionen	6 208
Kommunale barnehager	58 320
Private barnehager	81 085
Kultursenteret	13 425
Sum	368 935

Årsverk.

Utviklingen i antall ansatte er et resultat av flyktningssituasjonen.

Tabell 6.3h Utviklig i antall ansatte.

Faste stillinger	2023	2024	Endring
Antall faste årsverk	348	364	16

6.4 Omsorg, helse, NAV og barnevern

Tabell 6.4a Endringer i ramme 30 Omsorg, helse, nav og barnevern

Omsorg, helse, nav og barnevern	30					
	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Inntekt	-148 358	-130 207	-148 443	-148 443	-153 310	-153 310
Utgift	608 251	596 730	700 826	684 327	691 407	683 640
Netto driftsramme	459 893	466 522	552 383	535 884	538 097	530 330
Fra statsbudsjettet:						
Lønns- og prisvekst			24 087	24 087	24 087	24 087
Pasienttilpasset basistilskudd			511	511	511	511
Vaksinasjon engangsbevilgning 23			-145	-145	-145	-145
Økt sosialhjelp			607	607	607	607
Vedtatte endringer fra økpl 23-26:						
GS74 Skaugum org i avdeling Helga Viksveg/ Alfheimgata			-51	-51	-51	-51
Innarbeidelse rammeoverskridelse 2022 Kst vedtak 113/21 deltidshjemler for avtale fysioterapi			-2 479	-2 479	-2 479	-2 479
Innarbeidelse rammeoverskridelse 2022			-1 114	-1 114	-1 114	-1 114
Den 15. legehjemmel			650	650	650	650
GS56 Samlokalisering hjemmetjenester			0	-540	-540	-540
GS54 Stillingskutt Parkstuo			0	-2 699	-2 699	-2 699
Stillingskutt Fredlundskogen			0	-756	-756	-756
Besparelser nattevakter Miljøterapijenesten			0	-4 204	-4 204	-4 204
Utfasing deltidshjemler fysioterapi			0	-534	-534	-534
Forslag til endringer:						
Flyktningemidler			23 806	23 806	23 806	23 806
Rammetillegg			56 547	56 547	56 547	56 547
Nye sykehjemsplasser			0	0	25 980	25 980
Reduksjon 16 sykehjemsplasser			0	0	-16 000	-16 000
Rammereduksjoner 2024-2027			-7 767	-15 533	-23 300	-31 067
Reduksjon barnevern utgifter			-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Andre vedtak eller endringer:						
Overføring tilskudd			-3 650	-3 650	-3 650	-3 650
Sum rammeendringer			85 860	69 361	71 574	63 807

Internte enheter

Enhet for hjemmetjenester

Utfører døgnbaserte helse- og omsorgstjenester både i døgnbemannede omsorgsboliger/leiligheter og til hjemmeboende. I tillegg til hjemmesykepleie, praktisk bistand og hjemmehjelp har hjemmetjenesten ansvar for dagplasser og brukerstyrt personlig assistent. Enheten har bemanningsutfordringer mht sykepleierdekning, noe det jobbes fortløpende med å finne løsninger på. Det testes velferdsteknologiske løsninger der det er mulig, og jobbes med å implementere nye måter å organisere personell og arbeidsoppgaver.

Enhet for sykehjem

Består av Vefsn sykehjem og Fredlundskogen med til sammen 116 institusjonsplasser for ulike målgrupper hvor ca. 48 plasser er innrettet for demente. De øvrige plassene er ordinære sykehjemsplasser, korttids- og avlastningsplasser, døgnrehabilitering og senger til øyeblikkelig hjelp. Ved Fredlundskogen driftes også dagplasser for demente. I tillegg har Enhet for sykehjem ansvar for drift av Vefsn storkjøkken. Sykehjemstjenesten har budsjettmessige utfordringer. Noe av årsaken er at det over tid har vært driftet med 9 ekstra sykehjemsplasser for å korte ned ventelister. Enheten har rekrutteringsutfordringer, og har høye utgifter til vikarbyrå. Nedtak av de ekstra sykehjemsplasser vurderes fortløpende for å komme i økonomisk ballanse/kunne innfri omstillingsbehov.

Miljøterapitjenesten

Utfører praktisk bistand og hjemmesykepleie til brukere som bor i bemannede omsorgsleiligheter. I tillegg har tjenesten et ambulerende team som driver oppfølging av personer som bor i egen bolig. Miljøterapitjenesten driver også et dagtilbud til mennesker med redusert funksjonsevne, institusjonsavlastning for barn, har ansvar for privatavlastning for barn og opphold i private institusjoner. MTT har budsjettmessige utfordringer på grunn av høye kostnader til private institusjonsplasser. I tillegg er en del av boligmassen lite hensiktsmessig for å kunne drive rasjonelt.

Fellesutgifter omsorg

Består av fellestjenester for driftsområdene som Tjenestekontoret, Kvalitetsavdelinga og Vefsn storkjøkken. Her er i tillegg samlet budsjett for tjenester som er felles for omsorg. Dette er støttekontakt, omsorgslønn og privat avlastning samt lengere prosjekter, brukerstøtte for CosDoc mv. Oppfølging av drift og forvaltning av tjenestene er plassert til enhetene, og noe tilskuddsbasert virksomhet følges opp av økonomiavdelinga. SLT er også plassert under fellesutgifter da mye av virksomheten er basert på prosjektmidler.

Tjenestekontoret mottar og saksbehandler søknader om brukerretnede tjenester i helse og omsorg, unntatt til lege, fysioterapi og ergoterapi. Kvalitetsavdelingen er et fagteam bestående av ernæringsfysiolog, farmasøyt, kreftkoordinator,

demenskoordinator og utviklingssykepleier. Kvalitetsavdelingen har fra 01.01.2022 vært organisert som et prosjekt, men blir fra 01.01.24 knyttet opp mot Tjenestekontoret.

Barne og ungdomstjenesten

Omfatter barneverntjenesten, miljøterapeuter i skolen og Topic ungdomsklubb. Selve Barneverntjenesten har fra 01.07.2022 hatt et vertskommunesamarbeid med Grane kommune.

Vefsn er i tillegg vertskommune for interkommunalt samarbeid om barnevernsvakt som er operativt hele døgnet utenom ordinær arbeidstid.

Barnevernet i Vefsn er også en del av "Fosterhjem Helgeland" som jobber for å skaffe flere fosterhjem til barn på Helgeland. Plassering i fosterhjem er både et mer skånsomt og et langt rimeligere alternativ enn plassering i statlig barneverninstitusjon. Barneverntjenesten har de siste årene hatt et mindreforbuk fordi de har unngått plasseringer i statlige institusjoner.

En del av omstillingsbehøver i helseomsorgsektoren dekkes inn med et nedtrekk på 5 mill fra barnevern.

Miljøterapeutene arbeider forebyggende på skolen og er en ressurs for elever, lærere og foreldre. Miljøterapeutene har medansvar for et godt psykososialt miljø for elevene på skolen og utfører ulike tiltak for enkeltelever og skolen som helhet. Målet for miljøterapeutenes arbeid er bedre relasjoner, styrke sosial kompetanse, hindre negativ utvikling, påvirke moralsk utvikling, styrke selvbilde.

Topic ungdomsklubb driftes også av miljøterapeutene.

NAV kommune

Omfatter NAV Vefsna (vertskommunesamarbeid med Grane), Sosialtjenesten og Flyktningetjenesten.

NAV Vefsna sine kjerneoppgaver er å fremme arbeid og aktivitet gjennom god oppfølging, bruk av relevante arbeidsrettede tiltak og sikre økonomisk trygghet. Det er et mål å redusere behovet for økonomisk sosialhjelp. Høye strømpriser, høy prisvekst og økte renteutgifter har gitt utfordringer for enkeltmennesker i 2023. For 2024 er prognosen at dette vil vedvare utover året da det spås ytterligere renteøkning. Selv om Nordland har lav arbeidsledighet, er situasjonen for mange familier at den ordinære lønna ikke strekker til. Dersom trenden i 2023 fortsetter i 2024, får NAV sosialtjenesten en stor budsjettmessig utfordring på sosialhjelp posten. Jfr. tabell 5.1b tilføres Vefsn kommune kr. 607.000,- til økt sosialhjelp i 2024. Dette vil ikke være tilstrekkelig til å dekke inn forventet økning i utbetalinger. Tidlig innsats med økonomisk rådgivning kan bidra til redusert behov for sosialhjelp.

Bosetting av flyktninger er økende i og med mottak av flyktninger fra Ukraina. I 2023 var det vedtatt bosatt 165 flyktninger i Vefsn. Flyktningetjenesten samarbeider med Vefsn voksenopplæring og de øvrige sektorene som jobber med bosetting for mest mulig smidige løsninger. Økt bosetting av flyktninger utløser økt flyktningetilskudd slik at økt ressursbruk blir i sin helhet finansiert av dette.

Helsetjenesten

Helsetjenesten omfatter helsestasjon, legetjenester, rehabilitering og psykiatriske tjenester. Dette er en svært sammensatt tjeneste som også har ansvar for smittevern, vaksinerings og fengselshelsetjeneste. I tillegg er Helgeland Krisesenter organisert under Helsetjenesten. Dette er et vertskommunesamarbeid mellom 8 kommuner på Helgeland.

Rehabiliteringstjenesten yter tjenester innenfor ergo – og fysioterapi og har i tillegg ansvar for Frisklivssentralen, Hjelpemiddellageret og Byparken seniorsenter. Rehabiliteringstjenesten satser på forebyggende arbeid i form av tilpasset balanse- og styrketrening for de eldre aldersgruppene. Ved seniorsenteret er det tilgjengelig helsesykepleier som kan gi råd og veiledning til brukerne. Seniorsenteret er et populært tiltak som er svært godt besøkt. Seniorsentret huser frivillige organisasjoner som også bidrar med sosiale tiltak og bistand ved aktiviteter.

Helsestasjon og skolehelsetjenesten driver med mye forebyggende virksomhet i tillegg til å ha hovedansvar for vaksinasjon. Økt arbeidsmengde med helseundersøkelse av flyktninger finansieres via flyktningstilskudd.

Avdeling for psykiatriske tjenester har sin virksomhet rettet mot alle aldersgrupper. Lavterskel tilbud for barn og unge lettere psykiske plager og begynnende rusproblemer er under oppbygging jfr. Nasjonal satsing. Avdeling for Psykiatriske tjenester har kriseteam, kommunepsykolog, fengselshelsetjeneste

og egen rustjeneste med uteteam som følger opp denne målgruppen.

Legetjenesten består av Vefsn legesenter, legevakt og sykehjemslege. Til sammen har Vefsn kommune 15 fastlegehjemler hvor fire er ansatt i Vefsn kommune og de øvrige driver privat praksis med driftstilskudd. Legetjenesten har over lang tid hatt store utfordringer med å få rekruttert fastleger ved ledighet. I tillegg står stillingen som kommuneoverlege fortsatt ledig. Mangel på fastleger er fortsatt en nasjonal utfordring som lokalt medfører store utgifter til kjøp av legevikar fra vikarbyrå. Helsetjenesten har derfor fått tilført midler for å kompensere for deler av dette utgiftsnivået. For 2024 vil ny tilskuddsordning for ALIS-leger kompensere mer av utgiftene når fastleger gjennomfører spesialisering i allmenmedisin. Som et rekrutteringstiltak ble det jfr. K-sak 62/23, 21.06.2023, inngått avtale om ny lønnsmodell for fastlønnede fastleger. Avtalen innebærer både bedre økonomiske ordninger i tillegg til rekrutteringstilskudd for nye fastleger.

Satsing på forbyggende arbeid er et stikkord og rehabiliteringstjenesten er inne i flere prosjekter bl. Vurderingsteam - Innstasteam indre Helgeland og forebygging av funksjonssvikt for eldre personer.

Rammens bevilgninger for 2024 er fordelt av komunedirektøren til driftsenhetene slik:

Tabell 6.4b Fordelt budsjettrammer 2024.

Driftsenhet	Budsjett 2024
Enhet for hjemmetjenester	103 023
Enhet for sykehjemstjenester	144 526
Miljøterapitjenesten	116 361
Fellesutgifter omsorg	12 515
Barnevern og ungdomstjeneste	45 286
Sosialtjeneste NAV Kommune	56 279
Helsetjenesten	74 394
Sum	552 384

Årsverk.

Tabell 6.4c Utviklig i antall ansatte.

Faste stillinger	2023	2024	Endring
Antall faste årsverk	561	579	18

Økning i antall årsverk innenfor omsorg er i hovedsak en følge av heltidskrav, økt antall ansatte for å drifte 9 ekstra sykehjemsplasser samt økt bemanning i Miljøterapitjenesten knyttet opp til et tiltak med 2:1 bemanning. I tillegg kommer ny 1 leghjemmel og noe økt ressurs ved Helsestasjon og legetjenesten for å ivareta helsetilbud til flyktninger.

Ressurskrevende helse- og omsorgstjenester

I forslag til statsbudsjett prop S1 (2023 – 2024) foreslås det en økning i bevilgning til denne refusjonsordningen de kommende årene. For 2023 økes innslagspunktet for kommunal egenfinansiering fra kr.1.526.000,- til kr. 1.608.000,-, som er en økning på kr.76.000,-. Dette tilsvarer en lønnsvekst på 6,4 %, noe som er over 1 % høyere enn reell lønnsvekst i sektoren.

Fradrag for kriteriet PU økes med kr.43.000, mens refusjonprosenten forblir uendret på 80 %. For Vefsn kommune kan dette gi seg utslag i at noen brukere som utløser en liten andel refusjon faller utenfor ordningen. I tillegg vil det de neste årene falle bort 1 – 2 brukere årlig pga at disse fyller 67 år og dermed faller utenfor ordningen. Konsekvensen av dette er at Vefsn kommune må fullfinansiere tjenesten til disse brukerne og får en årlig utgiftsøkning på ca.1 mill.

Framtidens helse- og omsorgstjenester

I kommunestyret 21.06.23 sak 60/23 *Framtidens helse- og omsorgstjenester* ble det fremlagt 8 planer til behandling. Planene kommer i tillegg til utredningen som ble behandlet av kommunestyret 26.04.23, sak 40/23 *Utredning av helse- og omsorgstjenester i Vefsn kommune*. Planene med tiltak skal bidra til å løse noen av de utfordringene vi har i helse og omsorg. En rød tråd er forebygging for å kunne redusere behovet for de tyngste tiltakene som er sykehjemsplasser og heldøgns omsorgsboliger. Helse og omsorg har utarbeidet struktur for oppfølging av planene, og prioriterer etablering av innsatsteam og satsning på velferdsteknologi først. Dette med bakgrunn i at det vil kunne ha en effekt på kort sikt.

Innsparingskravet.

Innsparingskravet for 2024 og fremover vil bli løst gjennom å:

- Definere muligheter innenfor velferdsteknologiske løsninger som kan bidra til at antall ansatte ikke må økes proporsjonalt med behovet for pleie og omsorgstjenester, basert på framtidig demografiske utvikling.
- Vurdere organisering innen eget tjenesteområde for å se på muligheter for å optimalisere drift og tjenester til kommunens innbyggere. Tørn er en nasjonal satsing som en del av «Bo trygt hjemme» reformen og innebærer forsøk med nye arbeids- og organisasjonsformer i kommunenes helse- og omsorgstjenester. Forsøkene skal bidra til en mer bærekraftig sektor ved å øke heltidsandelen og andelen ansatte med formell helsefaglig kompetanse. Hjemmetjenesten jobber konkret med å implementere tiltak basert på Tørn. Tørn er en nasjonal satsing og det må ses på mulighet til å gjennomføre Tørn prosjekt i flere deler av omsorgstjenesten.
- Samlokalisering av hjemmetjenesten «på hjul» er også et kjent tiltak som vil både

optimalisere drift og senke kostnader.

- Satsing på forbyggende tiltak for å bidra til bedre helse hos eldre, slik at de kan bo lenger hjemme.
- Rekrutteringstiltak for å få ansatt fastleger i ledige fastlegehemler. Vil redusere utgifter til vikarbyrå.
- Fortløpende vurdere mulighet for nedtak av de f.t. 9 ekstra sykehjems plassene som er i drift.
- Rekruttere leger i ledige fastlegehemler for å redusere utgifter til bruk av vikarbyrå.

Investeringstiltak:

- Reduksjon med 16 sykehjems plasser ved Vefsn sykehjem når Fredlundskogen utvides med 24 plasser.
- Reduksjon av antall årsverk i Miljøterapi tjenesten når sanering er utført, og nybygg er på plass i Dr. Ravnsveg jfr. k- sak 4/23 - Framtidens Miljøterapi tjeneste - forslag til tiltak, vedtatt 08.02.2023.
- Fortløpende oppfølging av den økonomiske utviklingen og fokus på god økonomistyring og mest mulig rasjonell drift på alle nivå i sektoren, er svært viktig framover.

6.5 Samferdsel, idrett, bygg og plan

Tabell 6.5a Endringer i ramme 40 Samferdsel, idrett, bygg og plan

Samferdsel, idrett, bygg og plan		40				
Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Inntekt	-40 789	-21 250	-21 808	-21 808	-21 808	-21 808
Utgift	160 089	136 336	139 061	137 374	138 268	136 581
Netto driftsramme	119 300	115 087	117 253	115 567	116 460	114 774
Fra statsbudsjettet:						
Lønns- og prisvekst			5 806	5 806	5 806	5 806
Vedtatte endringer fra økpl 23-26:						
006: GS75 Programvare, abonnementer, mv			-82	-82	-82	-82
011: GS08 Stillingsreduksjon Plan og utvikling			-216	-216	-216	-216
040: GS76 Endring renholdsfrekvens			-1 110	-1 110	-1 110	-1 110
010: GS06 Nedklassifisering kommunale vegger			-617	-617	-617	-617
042: GS21 Oppsigelse av bilavtaler			-154	-154	-154	-154
Forslag til endringer:						
Rammereduksjoner 2024-2027			-1 686	-3 373	-5 059	-6 746
Rammetillegg			22	22	22	22
Bygg drift Fredlundskogen			0	0	2 579	2 579
Andre vedtak eller endringer:						
Toaletter Øya			180	180	180	180
Overføring tilskudd			25	25	25	25
Sum rammeendringer			2 168	481	1 374	-313

Internte enheter

Rammens bevilgninger for 2024 er fordelt av komunedirektøren til driftsenhetene slik:

Tabell 6.5b Fordelt budsjetttramme 2024.

Driftsenhet	Budsjett 2024
Plan og utvikling	9 272
Bygg og eiendom	58 414
Folkehelse	4 719
Fellesutgifter samfunnsutvikling	-1 147
Teknisk drift	33 918
Brann	12 077
Sum	117 253

Årsverk.

Reduksjonen i antall ansatte er kommet som følge av tiltaket om endring i renholdsfrekvens og bemanningen på plan og utvikling, ref tiltak fra tabell 6.5a.

Tabell 6.5c Utviklig i antall ansatte.

Faste stillinger	2023	2024	Endring
Antall faste årsverk	141	136	-4

Virksomheten.

Enheten Plan og utvikling har ansvaret for plan- og byggesaker, oppmåling og landbruk. Busjettet inneholder anslag på gebyrinntekter som vil variere med aktivitetene i samfundet og har i seg en risiko for inntektssvikt. I tillegg til gebyrbelagte tjenester utarbeider denne avdelingen de fleste av de sentrale kommuneplaner (ref kap 3.2) og kommunens reguleringsplaner. Enheten har pr nå ingen ledig kapasitet og kan bli en begrensende faktor tilknyttet næringsutviklingen (ref kap 4.3).

Bygg og eiendom har ansvar for vedlikehold, renhold og drift av kommunens formålsbygg, enten de er eid eller leid. Boligmassen er ikke en del av denne bevilgningsrammen, se kapittel 6.6. Den største utfordringen her er vedlikeholdsetterslepet på bygningsmassen. To større tiltak er inne i forslaget til investeringsplan, men det er flere større vedlikeholdsoppgaver som det ikke er mulig å gjennomføre uten større engangsbevilgninger.

Folkehelse står for driften av kommunens svømmeanlegg, idrettshaller og samarbeider med teknisk drift om prosjekt på utendørsanlegg. I nærmeste fremtid skal det bygges en nytt stort idrettsanlegg som vil gi et betydelig løft i tilbudet til både skoler og idrettslag. Byggeperioden vil sannsynligvis gi en lavere inntekt på grunn tilgjengelighet til eksisterende anlegg.

Teknisk drift står for drift og vedlikehold av kommunes veger, gater, parkanlegg og utendørs idrettsanlegg. Veiene og gatene skal til enhver tid være åpne for allmenn ferdsel, hvor sikkerheten for kjørende og gående skal være ivaretatt. Videre skal parkanleggene fremstå slik at de løfter det visuelle inntrykket av byen og gir mennesker som ferdes i disse anleggene en god opplevelse. I liket med formålsbyggene preges også veier, gater og tilhørende infrastruktur (bruer og kulverter, mv) av vedlikeholdsettetslep som det ikke er mulig å hente inn gjennom ordinære driftsrammer. I investeringsplanen er det derfor lagt inn et forslag til en investeringsramme som kan avhjelpe oppgraderinger/ utskiftninger som oppstår mer eller mindre akutt. Ekspempler på slike situasjoner kan være bruer. Det er vedtatt å nedklassifisere kommunale veger til private veger og det fremmes egen sak høsten 2023.

Brann står for en helt fundamental samfunnsikkerhet gjennom å ivareta kritiske hendelser som branner og ulykker. Som beskrevet i kapittel 7.2 er dagens brannstasjon i en slik forfatning at den i nær fremtid må skiftes ut med et nybygg. Dagens stasjon er for liten og inneholder ikke tilfredsstillende fasiliteter for

mannskapet, blandt annet med hensyn til HMS krav. En ny stasjon er utredet, men det er ikke funnet økonomisk rom ei heller er plassering avklart og blir en viktig sak å avklare i aller nærmeste framtid.

Innsparingskravet.

Innsparingskravet for 2024 og fremover vil bli løst gjennom å:

- Definere muligheter innenfor teknologiske løsninger som kan redusere antall ansatte. Eksempler kan være klipping av plener og renhold.
- Vurdere organisering både innen eget tjenesteområde og opp mot andre avdelinger/enheter for å optimalisere drift og tjenestene til kommunens innbyggere
- Vurdere frekvenser og dermed standarden på vintervedlikehold

- uten at dette kommer i konflikt med sikkerheten for trafikanter.
- Vurdere balansen mellom egenregi og innleie på vedlikehold på både bygg og veg

6.6 Pensjon, selvkost og kraft

Tabell 6.6a Endringer i ramme 80 Pensjon, selvkost og kraft

Pensjon, selvkost og kraft	80					
	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Inntekt	-100 826	-169 112	-147 269	-153 385	-162 592	-166 662
Utgift	70 528	63 772	72 668	72 507	72 381	72 381
Netto driftsramme	-30 298	-105 339	-74 601	-80 878	-90 211	-94 281
Nye tiltak/ endringer						
Selvkost avregning			-2 655	-10 771	-19 978	-24 048
Økt pensjonskostnad			13 507	13 346	13 219	13 219
Konsesjonskraft			5 059	7 059	7 059	7 059
Garantiinntekt			14 828	14 828	14 828	14 828
Statsbudsjettet 24						
Sum rammeendringer			30 739	24 462	15 128	11 058

Interne enheter

Rammens bevilgninger for 2024 er fordelt av komunedirektøren til slik:

Tabell 6.6b Fordelt budsjetttrammer 2024.

Funksjoner	Budsjett 2024
Bolig drift og forvaltning	-8 714
Vann, avløp og renovasjon	-39 795
Feiing	170
Avskrivninger og premieavvik	-26 262
Sum	-74 601

Omdisponeringer mellom disse enhetene vil ikke forekomme. Premieavvik er eksternt gitt utgifter, og de øvrige enheter ligger innenfor reglene for selvkost.

Årsverk.

Årsverkene er tilknyttet selvkostenhetene, og her er det ingen endringer.

Tabell 6.6c Utviklig i antall ansatte.

Faste stillinger	2023	2024	Endring
Antall faste årsverk	30	30	0

Endringer i rammen.

I denne er det ingen rammereduksjon, som i de øvrige rammene. Årsaken er at utgiftsreduksjoner innenfor selvkostenheter skal gi tilsvarende reduserte inntekter og vil følgelig ikke gi noen netto effekt på disponeringen av kommunens frie midler. Endringen i selvkosttrammene er nærmere forklart i gebyrregulativet.

I årets opplegg er pensjonskostnaden samlet kr 13,5 mill høyere enn nivået fra 2023. Årsaken er et både høyt

lønnsoppgjør og et høyt trygdeoppgjør, som de største enkeltfakorene. Dette ga en svært stor engangsinnbetaling i 2023 og dermed et stort premieavvik som skal amortiseres i sju år fra og med 2024. Denne virkningen er det kompensert for i statsbudsjettet gjennom økningen i kommunerammen. Fremover er det lagt til grunn en flat utvikling i denne kostnaden og forutsetter dermed at lønns- og trygdeoppgjør fremover vil ligge innenfor normal lønnsvekst.

Kommunen selger konsesjonskraft for til sammen 28.773,3 mwh⁵. Til grunn for budsjettet fremover er det lagt til grunn en pris på 21 øre pr kwh. Fratrasket avtalte produksjonskostnader og

innmatingskostnader på strømnettet gir dette et årlig overskudd fra salg av konsesjonskraft på kr 1.4 mill. For året 2024 ble kraften solgt for 28 øre og for dette året ligger det inne et overskudd på kr 3,4 mill.

Rammen er også justert for virkningen av grunnrenteskatten ved at budsjettet innbetaling på kontrakten med vindkraftutbygger faller ut, jfr kap 5.3

---

⁵ Mwh er 1000 kwh

I tabell 7.1a fremkommer en oversikt over investeringsvolumet i første rad.

Investeringer i driftsmidler er spesifisert og kommentert nærmere i neste kapittel. Kjøp av aksjer og andeler er innskudd av egenkapital i Kommunal Landspensjonskasse.

I kapitlene 4.1 er gjeldsutviklingen kommentert tilknyttet målet om å klare å redusere kommunens gjeld fremover. I den sammenheng er et virkemiddel å holde investeringsnivået så lavt som mulig og et annet å øke graden av finansiering ved bruk av egne midler som kommer fra disponering av nettodriftsresultat i gjeldende år eller fra tidligere avsatte midler. I dette forslaget er låneandelen totalt i snitt 87% og det er ingen overføringer av årets driftsmidler eller bruk av fond.

Tilskuddet i 2025 er til utbyggingen av Fredlundskogen.

Konsekvenser for driften.

Investeringer vil alltid ha konsekvenser for driften av kommunen ved at kapitalkostnadene øker, men også kostnader til vedlikehold og drift. I tabellen nedenfor er disse konsekvensene oppsummert.

Tabell 7.1b Driftskonsekvenser

Tekst	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Renter	1 637	11 976	25 169	30 923
Avdrag	0	5 094	15 284	22 620
Økt refusjon fra selvkost	-396	-8 512	-17 718	-21 789
Drift nye sykehjemsplasser			28 559	28 559
Sum drifts konsekvenser	1 241	8 558	51 294	60 313

Rente og avdragskostnadene øker tildels mye, men avdempes noe gjennom at man får rente og avdrags refusjon fra selvkostområdene. Denne refusjonen finansieres av gebyrintekter fra vann, avløp og vil isolert sett øke avgiftsnivået.

Driften av nye sykehjemsplasser omfatter både bemanning (se ramme 30) og drift av bygningen (se ramme 40).

7.2 De enkelte investeringstiltak.

Tabell 7.2a Investeringstiltak.

Tekst	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Innkjøp pcer til omsorg (008)	2 085	2 084	0	0
Mosjøen skole alt 7. 2 parallell (005)	10 720	107 200	182 240	0
Ny idrettshall (004)	25 000	100 000	0	0
Tak Kulstad skole (007)	0	0	14 000	0
Utbygging 24 plasser på Fredlundskogen (006)	17 794	71 176	0	0
Utskifting lysarmatur kommunale bygg (001)	5 000	5 000	5 000	5 000
Næringsområder	91 557			
Veg investeringer (002)	5 000	5 000	5 000	5 000
Investeringsramme avløp (011)	54 398	27 800	27 800	27 800
Investeringsrammevann (010)	45 948	92 300	27 300	28 300
Sum investeringer i varige driftsmidler	257 502	410 560	261 340	66 100
Innskudd av egenkapital i KLP	3 500	3 500	3 500	3 500
Sum investering i aksjer og andeler	3 500	3 500	3 500	3 500

De tiltakene som foreslås er i stor grad videreføring av tidligere plan vedtak og kommenteres fortløpende.

Innkjøp av pc'er til omsorg.

Microsoft har satt endelig slutt dato for operativsystemet windows 10 til november 2025. Det innebærer at alt av gamle pc'er må skiftes ut, ca 230 nye pc'er innen utgangen av 2025.

Mosjøen skole alt 7. 2 parallell.

Tiltaket bygger på kommunestyrets vedtak i sak 61/22 og er justert for prisvekst og fremdrift fra økonomiplanen for 2023-2026. Prosjektet er under detaljprosjektering høsten 23.

Ny idrettshall

Prosjektet omfatter bygging av ny idrettshall og fotballhall. Fremdriftsplanen

er koordinert i tid med ferdigstilling av ny videregående skole. Prosjektet er under detaljprosjektering høsten 23.

Kommunens netto andel i prosjektet er et låneopptak på kr 100 mill. Resterende er finansiert med momsrefusjon og tilskudd.

Tak Kulstad skole

Taket på Kulstad skole er i svært dårlig forfatning og må skiftes i nær fremtid. For at bygget ikke skal få skader som vil medfører store omkostninger foreslås det at taket skiftes/ utbedres i 2026.

Utbygging 24 plasser på Fredlundskogen

Det er i økonomiplanen for 2023-2024 vedtatt å bygge ut institusjonen med 16 plasser. I dette forslaget ligger det inne 24 plasser og innebærer en maksimal utbygging av institusjonen. Årsaken til forslag om maksimal utbygging er dels at man vil ha behov for nye plasser fremover,

men også at man unngår å bygge ut i to trinn med de ulemper det medfører for beboerne. I budsjettet legges det kun inn kommunens låneopptak. Årsaken er at prosjektet er i en planprosess. Kostnadene og finansieringen utover låneopptaket er ikke endelig avklart.

Utskifting lysarmatur kommunale bygg

Lysrør med kvikksølv fases ut i 2023 (Eu regler) Det innebærer at de mest brukte lysrør i kommunens bygg må skiftes. Dette medfører en ganske stor utskifting av armaturer og overgang til led-rør etter hvert som lysrør blir ødelagte. I denne planen legges det av den grunn opp til en utskifting over fire år.

Veg investeringer.

Det er en kjent sak at det er store vedlikeholdsetterslep på det kommunale vegnettet, både tilknyttet veglegemet, bruer og andre tilknyttet infrastruktur. Av den grunn foreslås det å legge inn en årlig investeringsramme som i noen grad kan dekke akutte behov.

Denne årlige bevilgningen omfatter også kommunens egenandel i tilskuddssøknader tilknyttet trafiksikkerhetstiltak

Næringsområder.

Ferigstillelsen av næringsområdet på Baustein/ Nesbruket planlegges slutført iløpet av 2024 og følgende vil påløpe:

- Veg inkl vann kr 22,2 mill
- Opprydding bark kr 69,4 mill

Det er inngått opsjonsavtaler på salg innenfor et intervall på kr 77 mill og 123 mill. Det er usikkerhet tilknyttet om at alt vil bli realisert i 2024, men det er det rimelig å anta utfra fremdriften til de aktuelle kjøpere. Investeringen i 2024 finansieres av den grunn med momsrefusjon (vei) og salgsinntekter.

Det er et element i dette prosjektet som pr nå ikke er kjent. Geologiske undersøkelser viser at det er nødvendig med spunting mot sjøfronten. Kostnadene med dette tiltaket blir for usikkert å anslå og om det kan dekkes inn med salgsinntekter i sin helhet er usikkert. Dette forholdet vil en komme tilbake til i regulert budsjett.

Investeringsramme vann og avløp.

Kommunestyret vedtok i sak 72/22 Temaplan vannforsyning og vannmiljø og investeringsrammene bygger på denne planen. I denne planen ligger det tildels store prosjekter tilknyttet næringsutvikling på Baustein/ Nesbruket og Holandsvika. I rammene for denne perioden ligger det ikke inne investeringer tilknyttet Holandsvika.

I tabellen nedenfor er totalrammen for vann og avløp nærmere detaljert.

Tabell 7.2b Detaljer investeringsramma VA

Tekst	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Fornylse av ledningsnett	52 800	52 800	52 800	52 800
Nesbruket	21 700	0	0	0
Lundvegen	8 048			
Grensen	1 298			
Rådhusgata	3 500			
Kleivåsen hovedbasseng	3 500	5 000		
Pumpestasjoner og renseanlegg	4 200	1 000	1 000	1 000
Nytt utstyr	5 300	1 300	1 300	2 300
Overføringsledning Hagfors-Langvatn		60 000		
Sum	100 346	120 100	55 100	56 100

Tilknyttet investeringen på nesbruket er det lagt til grunn en foreløpig vurdering av at 40% av den totale kostnaden skal finansieres av næringsområdet. I tabellen over fremgår den delen som belastets grunnlaget for vann- og avløpsgebyrer.

Investeringsbehov som ikke er prioritert.

Det er flere prosjekter som det er behov for i kommunen og her følger en opplisting av noen større prosjekter som ikke er prioritert eller inne i budsjettet av andre årsaker:

- **Branstasjon:** Dagens brannstasjon er ikke tilfredsstillende og må innen kort tid erstattes med en ny. Prosjektet ble mer utfyllende omtalt i budsjett- og økonomiplanen for 2023-2026. En del av årsaken til at den ikke er med i denne omgang er at det ikke er avklart hvor den skal bygges.
- **Krematorium:** Prosjektet er ikke prioritert i denne planen på grunn av den økonomiske situasjonen.
- **Nytt sykehjem:** Er ikke tatt med som konkret prosjekt, da dette ennå ikke er utredet. I denne omgang vil utvidelsen på Fredlundskogen gi rom for å ha 24 ne plasser i drift og et nytt sykehjem må vurderes og planlegges utfra en fornyet behovsvurdering hvor en også tar hensyn til effekten av nye omsorgsboliger.
- **Omsorgsboliger:** Dette prosjektet planlegges nå etter borettslagsmodellen, jfr boligpolitisk plan. Det innebærer at kommunen bygger og selger innenfor et kort tidshorison. Prosjektet er er pr nå ikke tilstrekkelig konkretisert og vil komme i neste økonomiplan.
- **PU-boliger:** Prosjektet forutsettes finansiert gjennom selvkosten for boliger og vil ikke ha reell innvirkning på kommunens økonomi. Dette sett i sammenheng med at prosjektet ikke er ferdig planlagt gjør at det ikke er med.
- **Mosjøen torg:** Prosjektet er pr nå ikke tilstrekkelig definert til at det kan tas inn i planen i år.

8. Kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets budsjettforslag fremgår nedenfor og er innarbeidet i ramme 10 Poltikk, administrasjon og næring.

Kontrollutvalgets budsjettforslag for kommunens tre kontrollorganer ble vedtatt av kontrollutvalget den 08.09.2023 i KU-sak 030/23 med følgende beløp:

- **For KU-sekretariatet (Konsek Trøndelag IKS)** kr. **365 000** (jfr. vedlegg)
- **For revisjonen (Revisjon Midt-Norge SA):** kr. **1 643 934** (jfr. vedlegg)
- **For kontrollutvalgets egen virksomhet:** kr. **304 411** (jfr. nedenfor samt vedlegg)

	Sum	Fordelt pr. aktivitet			
		Ordinære møter KU	Regional fag-samling	Fagkonferanse Nasjonal	Kontingent "FKT"
Motegodtgjørelse	31 570	31 570	-	-	-
Tapt arbeidsfortjeneste	153 563	72 600	23 813	57 150	-
Arbeidsgiveravgift	9 442	5 313	1 214	2 915	-
Beverting	3 000	3 000	-	-	-
Opplæring og kurs	52 000	-	10 000	42 000	-
Reiser, diett, bil m.m.	44 136	1 209	202	42 725	-
Kontingent	10 700	-	-	-	10 700
Sum	304 411	113 692	35 229	144 790	10 700

9. Hovedoversikter

Hovedoversikter ihht til kommuneloven forskrift gjentas fortløpende her.

Tabell 9a: Bevilgningsoversikt drift forskriftens § 5-4 første ledd

Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Rammetilskudd	-477 966	-503 048	-554 697	-559 279	-559 343	-559 652
Inntekts- og formuesskatt	-431 957	-402 899	-462 449	-464 460	-463 887	-463 230
Eiendomsskatt	-57 848	-56 651	-55 083	-52 210	-52 210	-52 210
Andre generelle driftsinntekter	-44 303	-23 310	-62 055	-61 336	-60 826	-60 437
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-1 012 074	-985 908	-1 134 284	-1 137 285	-1 136 266	-1 135 529
Sum bevilgninger drift, netto	942 304	898 894	1 050 205	1 019 257	1 000 394	980 825
Avskrivninger	77 184	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	1 019 488	978 894	1 130 205	1 099 257	1 080 394	1 060 825
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	7 414	-7 014	-4 078	-38 028	-55 871	-74 703
Renteinntekter	-11 058	-15 548	-14 748	-13 766	-12 933	-12 586
Utbytter	-19 384	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Renteutgifter	30 648	56 673	72 270	75 360	81 583	84 124
Avdrag på lån	55 471	57 388	60 442	65 536	75 726	83 062
NETTO FINANSUTGIFTER	55 677	86 514	105 964	115 130	132 376	142 601
Motpost avskrivninger	-77 184	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-14 092	-500	21 886	-2 898	-3 496	-12 103
Overføring til investering	2 235	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14 343	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-20 699	-4 023	-6 688	-6 688	-6 688	-6 688
Avsetninger til disposisjonsfond	28 240	11 098	7 000	9 585	10 183	18 790
Bruk av disposisjonsfond	-10 027	-6 575	-22 198	0	0	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	14 092	500	-21 886	2 898	3 496	12 103

Tabell 9b Bevilgningsoversikt drift forskriftens § 5-4 annet ledd.

Nr	Netto bevilgningsramme	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
10	Politikk, administrasjon og næring	77 776	90 270	86 235	85 350	83 567	83 122
20	Oppvekst og kultur	315 632	332 357	368 934	363 333	352 481	346 878
30	Omsorg, helse, nav og barnevern	459 893	466 522	552 383	535 884	538 097	530 330
40	Samferdsel, idrett, bygg og plan	119 300	115 087	117 253	115 567	116 460	114 774
80	Pensjon, selvkost og kraft	-30 298	-105 339	-74 601	-80 878	-90 211	-94 281
Sum nettorammer		942 303	898 897	1 050 204	1 019 256	1 000 394	980 823

Nr	Bruk av fond i rammene	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Øpl 2026	Økpl 2027
10	Politikk, administrasjon og næring						
20	Oppvekst og kultur			-490	-490	-490	-490
30	Omsorg, helse, nav og barnevern						
40	Samferdsel, idrett, bygg og plan						
80	Pensjon, selvkost og kraft		-4 023	-6 198	-6 198	-6 198	-6 198
Sum nettorammer			-4 023	-6 688	-6 688	-6 688	-6 688

Nr	Netto bevilgningsrammer inkl bruk av fond	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Øpl 2026	Økpl 2027
10	Politikk, administrasjon og næring		90 270	86 235	85 350	83 567	83 122
20	Oppvekst og kultur		332 357	368 444	362 843	351 991	346 388
30	Omsorg, helse, nav og barnevern		466 522	552 383	535 884	538 097	530 330
40	Samferdsel, idrett, bygg og plan		115 087	117 253	115 567	116 460	114 774
80	Pensjon, selvkost og kraft		-109 362	-80 799	-87 076	-96 409	-100 479
Sum nettorammer			894 874	1 043 516	1 012 568	993 706	974 135

Grunnet omlegging av rammeområder er ikke regnskap 2022 for bruk og avsetning innenfor rammene med og det vises til avlagt regnskap for 2022.

Tabell 9c Bevilgningsoversikt investeringer forskriftens § 5-5 første ledd.

Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Investeringer i varige driftsmidler	131 708	176 173	257 502	410 560	261 340	66 100
Tilskudd til andres investeringer	667	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 150	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Utlån av egne midler	4 049	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	139 574	179 673	261 002	414 060	264 840	69 600
Kompensasjon for merverdiavgift	-13 124	-7 499	-17 556	-58 092	-41 248	-2 000
Tilskudd fra andre	-6 392	-6 295	0	-46 776	0	0
Salg av varige driftsmidler	-17 029	-12 000	-87 121	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-24 282	-4 115	-4 115	-4 115	-4 115	0
Bruk av lån	-101 725	-150 379	-152 825	-305 692	-220 092	-64 100
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-162 552	-180 288	-261 617	-414 675	-265 455	-66 100
Videreutlån	76 954	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Bruk av lån til videreutlån	-58 493	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Avdrag på lån til videreutlån	11 937	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-6 487	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	19 911	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-2 235	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	1 570	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	615	615	615	615	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	-3 500
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-665	615	615	615	615	-3 500
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0	0

Tabell 9d Bevilgningsoversikt investeringer forskriftens § 5-5 annet ledd.

Tekst	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Innkjøp pcer til omsorg (008)	2 085	2 084	0	0
Mosjøen skole alt 7. 2 parallell (005)	10 720	107 200	182 240	0
Ny idrettshall (004)	25 000	100 000	0	0
Tak Kulstad skole (007)	0	0	14 000	0
Utbygging 24 plasser på Fredlundskogen (006)	17 794	71 176	0	0
Utskifting lysarmatur kommunale bygg (001)	5 000	5 000	5 000	5 000
Næringsområder	91 557			
Veg investeringer (002)	5 000	5 000	5 000	5 000
Investeringsramme avløp (011)	54 398	27 800	27 800	27 800
Investeringsrammevann (010)	45 948	92 300	27 300	28 300
Sum investeringer i varige driftsmidler	257 502	410 560	261 340	66 100
Innskudd av egenkapital i KLP	3 500	3 500	3 500	3 500
Sum investering i aksjer og andeler	3 500	3 500	3 500	3 500

Tabell 9e Økonomisk oversikt drift forskriftens §5-6.

Tekst	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Økpl 2025	Økpl 2026	Økpl 2027
Rammetilskudd	-477 966	-503 048	-554 697	-559 279	-559 343	-559 652
Inntekts- og formuesskatt	-431 957	-402 899	-462 449	-464 460	-463 887	-463 230
Eiendomsskatt	-57 848	-56 651	-55 083	-52 210	-52 210	-52 210
Andre skatteinntekter	-6 332	-2 470	-2 772	-2 772	-2 772	-2 772
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-37 972	-20 840	-59 283	-58 564	-58 054	-57 665
Overføringer og tilskudd fra andre	-201 660	-177 979	-193 428	-193 428	-193 428	-193 428
Brukerbetalinger	-45 192	-43 683	-46 124	-46 124	-50 991	-50 991
Salgs- og leieinntekter	-127 144	-155 285	-145 320	-151 437	-160 643	-164 713
SUM DRIFTSINNTEKTER	-1 386 070	-1 362 855	-1 519 156	-1 528 274	-1 541 328	-1 544 662
Lønnsutgifter	750 176	740 741	816 987	814 193	838 336	838 336
Sosiale utgifter	124 512	122 870	150 632	149 814	155 360	155 360
Kjøp av varer og tjenester	351 463	319 152	368 788	347 568	313 091	297 592
Overføringer og tilskudd til andre	90 150	93 080	98 671	98 671	98 671	98 671
Avskrivninger	77 184	80 000	80 000	80 000	80 000	80 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	1 393 484	1 355 842	1 515 078	1 490 246	1 485 457	1 469 958
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	7 414	-7 014	-4 078	-38 028	-55 871	-74 703
Renteinntekter	-11 058	-15 548	-14 748	-13 766	-12 933	-12 586
Utbytter	-19 384	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Renteutgifter	30 648	56 673	72 270	75 360	81 583	84 124
Avdrag på lån	55 471	57 388	60 442	65 536	75 726	83 062
NETTO FINANSUTGIFTER	55 677	86 514	105 964	115 130	132 376	142 601
Motpost avskrivninger	-77 184	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-14 092	-500	21 886	-2 898	-3 496	-12 103
Overføring til investering	2 235	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14 343	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-20 699	-4 023	-6 688	-6 688	-6 688	-6 688
Avsetninger til disposisjonsfond	28 240	11 098	7 000	9 585	10 183	18 790
Bruk av disposisjonsfond	-10 027	-6 575	-22 198	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	14 092	500	-21 886	2 898	3 496	12 103
ND i %	1,0 %	0,0 %	-1,4 %	0,2 %	0,2 %	0,8 %

Tilknyttede planer.

Som beskrevet i kapittel 3.2 er budsjett- og økonomiplanen en handlingplan, hvor kommunens langsiktige og strategiske planer skal settes ut i aktiv handling.

Nedefor er noen av de sentrale planer, som nevnes i dette dokumentet listet opp. På kommunens nettside finnes det en komplett liste.⁶ På samme plass vil også budsjett- og økonomiplanen med tilhørende dokumenter ligge.

Kommuneplaner:

- Planstrategien.
- Kommunenplanens samfunnsdel.

Temaplaner:

- Næringsplan.
- Næringsplan del 2 – Naturbruksplan.
- Boligpolitisk plan.
- Temaplaner vannforsyning og vannmiljø

Det også utarbeidet handlingsplaner for tjenesteområdene som ligge på samme plass på hjemmesiden.

Tilknyttet økonomiplanen følger også:

- Kostrerapport
- Gebyr regulativet

Prisregulativet fremmes som selvstendig sak, men vil også sammens med kostrerapporten ligge på kommunens hjemmeside på samme plass som budsjett og økonomiplan for 2024-2027.

---

⁶ <https://www.vefsn.kommune.no/planer-budsjett-og-handlingsprogram.456242.no.html>